

Osobitná správa

Neodôvodnené geografické blokovanie v elektronickom obchode

Nariadenie poskytuje vyvážený rámec,
ale vo vykonávaní pretrvávajú problémy

EURÓPSKY
DVOR
AUDÍTOROV

Obsah

	Body
Zhrnutie	I – IX
Úvod	01 – 12
Geografické blokovanie a digitálny jednotný trh	01 – 02
Nariadenie o geografickom blokovaní	03 – 08
Hlavné úlohy a zodpovednosti	09 – 12
Zodpovednosť Komisie	09
Zodpovednosť členských štátov	10 – 12
Rozsah auditu a auditorský prístup	13 – 19
Pripomienky	20 – 89
Pri riešení neodôvodneného geografického blokovania v EÚ sa dosiahol pokrok	20 – 35
Komisia identifikovala potreby spotrebiteľov a obchodníkov a prekážky internetového obchodu, jej posúdenie vplyvu však malo určité nedostatky	22 – 25
Nariadenie o geografickom blokovaní rieši špecifické výzvy a potreby v určitých oblastiach, v niektorých oblastiach však menej v iných	26 – 35
Účinné vykonávanie nariadenia komplikovali nedostatky v informovanosti a jeho presadzovaní a monitorovaní	36 – 89
Komisia podporuje orgány členských štátov pri vykonávaní nariadenia, ale informovanosť zákazníkov a obchodníkov je i naďalej obmedzená	36 – 51
Slabým miestom nariadenia je i naďalej jeho vymáhanie	52 – 67
Monitorovanie a hodnotenie vplyvu nariadenia zo strany Komisie má nedostatky	68 – 89
Záver a odporúčania	90 – 102
Príloha	
Výsledky zisťovania	
Skratky	

Glosár

Odpovede Komisie

Harmonogram

Audítorský tím

Zhrnutie

I Geografické blokovanie je významnou prekážkou vytvorenia „digitálneho jednotného trhu“ EÚ opísaného v stratégii digitálneho jednotného trhu (2015). Ku geografickému blokovaní dochádza napríklad vtedy, keď obchodníci pôsobiaci v jednom členskom štáte obmedzia prístup k svojim online rozhraniam používateľom z iných členských štátov. V roku 2018 bolo prijaté nariadenie o geografickom blokovaní, ktoré malo riešiť otázky diskriminácie zákazníkov v EÚ na základe ich štátnej príslušnosti a miesta bydliska alebo sídla. V nariadení sa síce uznáva, že geografické blokovanie môže byť v určitých situáciách odôvodnené, ak však takéto odôvodnenie neexistuje, geografické blokovanie a iné formy diskriminácie sa zakazujú.

II Tento audit sme vykonali, pretože geografické blokovanie je zdrojom nespokojnosti spotrebiteľov a opatrenia na riešenie neodôvodneného geografického blokovaní sú predpokladom účinného fungovania digitálneho jednotného trhu. Očakávame, že naše zistenia budú užitočné v kontexte ďalšieho hodnotenia nariadenia, ktoré má Komisia uskutočniť v roku 2025.

III Posudzovali sme, či Komisia riadne identifikovala a riešila problémy a potreby zákazníkov a online obchodníkov v EÚ v súvislosti s geografickým blokovaním, či podporovala členské štáty pri vykonávaní nariadenia a zabezpečovaní primeranej komunikácie a informovanosti, či spolupracovala s vnútroštátnymi orgánmi pri odstraňovaní neodôvodneného geografického blokovaní a či riadne monitorovala vykonávanie nariadenia a prijímala opatrenia na riešenie všetkých zistených problémov.

IV Naším celkovým záverom je, že prijatím nariadenia o geografickom blokovaní sa dosiahol pokrok pri riešení potrieb spotrebiteľov a obchodníkov, ale výzvy týkajúce sa riadneho a jednotného vykonávania nariadenia pretrvávajú.

V Pri príprave legislatívneho návrhu nariadenia o geografickom blokovaní Komisia vykonala prieskumy, štúdie a posúdenie vplyvu s cieľom identifikovať a analyzovať hlavné problémy a potreby spotrebiteľov a obchodníkov v elektronickom obchode. Zistili sme niekoľko nedostatkov v posúdení vplyvu, ako napríklad obmedzené kvantitatívne posúdenie hospodárskych aspektov, nedostatok údajov, neúplná kontrola súladu s inými príslušnými právnymi predpismi EÚ a nedostatočné mechanizmy monitorovania. Takisto sme zistili, že z nariadenia (a jeho návrhu vypracovaného Komisiou) boli vylúčené niektoré oblasti, ktoré boli predtým označené za problematické, ako napríklad cezhraničné dodávanie fyzického tovaru, audiovizuálne služby a online služby poskytujúce prístup k obsahu chránenému autorským právom. To obmedzuje rozsah pôsobnosti nariadenia o geografickom blokovaní a prispieva tiež k nejasnostiam pri jeho uplatňovaní. Komisia vo svojom prvom krátkodobom preskúmaní (2020) skúmala, či je možné tieto oblasti do nariadenia zahrnúť, ale z dôvodov, medzi ktorými bol nedostatok údajov, sa rozhodla nepredložiť legislatívny návrh na rozšírenie rozsahu pôsobnosti nariadenia.

VI Komisia pomáha orgánom členských štátov tým, že vydáva usmernenia o tom, ako uplatňovať nariadenie, poskytuje podporu a koordináciu prostredníctvom sietí spolupráce v oblasti ochrany spotrebiteľa a európskych spotrebiteľských centier a prispieva k činnostiam na zvyšovanie informovanosti. Činnosti zamerané na zvyšovanie informovanosti však mali na zákazníkov a obchodníkov len obmedzený vplyv. Komisia poskytla výsledky svojho prvého krátkodobého preskúmania Európskemu parlamentu a očakáva sa, že tak urobí aj po dokončení nadchádzajúceho preskúmania nariadenia.

VII Pri presadzovaní nariadenia určenými orgánmi členských štátov dochádzalo k oneskoreniam. Zistili sme aj výrazné rozdiely medzi opatreniami, ktoré členské štáty prijali voči obchodníkom porušujúcim nariadenie. Vzniká tak riziko, že z hľadiska spôsobu vykonávania nariadenia neexistujú na jednotnom trhu EÚ rovnaké podmienky.

VIII Komisia je síce zodpovedná za monitorovanie uplatňovania nariadenia, podľa našich zistení však neboli dostatočne podrobne vymedzené monitorovacie opatrenia a zhromaždené dôkazy neboli na sledovanie pokroku a monitorovanie trendov v geografickom blokovaní dostatočné.

IX Na základe týchto zistení Komisia odporúča:

- uskutočniť štúdiu s cieľom posúdiť, či rozšíriť rozsah pôsobnosti nariadenia o geografickom blokovaní, alebo zmeniť a doplniť iné príslušné odvetvové nariadenia,
- zlepšiť podporu a pomoc pri zvyšovaní informovanosti v členských štátoch,
- doplniť mechanizmy presadzovania práva členských štátov prostredníctvom mechanizmu presadzovania v celej EÚ,
- zlepšiť primeranosť monitorovacích opatrení na posúdenie účinnosti nariadenia o geografickom blokovaní.

Úvod

Geografické blokovanie a digitálny jednotný trh

01 V máji 2015 Komisia predložila [stratégiu digitálneho jednotného trhu](#) – súbor cieľov, legislatívnych opatrení a podporných opatrení na posilnenie „digitálneho jednotného trhu“, odstránenie prekážok cezhraničnej online činnosti a pomoc podnikom predávať tovar a služby v celej EÚ. V súvislosti so stratégiou Komisia vypracovala štúdie, v ktorých identifikovala geografické blokovanie ako dôležitú prekážku vytvorenia „digitálneho jednotného trhu“ EÚ.

02 Ku geografickému blokovaní dochádza napríklad vtedy, keď obchodníci pôsobiaci v jednom členskom štáte blokujú alebo obmedzujú prístup zákazníkov z iných členských štátov k svojim online rozhraniám, ako sú webové sídla a aplikácie. V inom prípade môžu obchodníci uplatňovať rôzne všeobecné podmienky prístupu k svojmu tovaru a službám, a to aj v závislosti od miesta, kde sa zákazník nachádza. Keďže geografické blokovanie obmedzuje možnosti a výber spotrebiteľov, je významnou príčinou nespokojnosti spotrebiteľov a vytvára prekážky pre voľnú výmenu výrobkov a služieb na digitálnom jednotnom trhu.

Nariadenie o geografickom blokovaní

03 V roku 2016 Komisia predložila legislatívny návrh na ukončenie neodôvodneného geografického blokovania, čo viedlo k tomu, že Rada a Parlament prijali [nariadenie \(EÚ\) 2018/302](#) (ďalej len „nariadenie o geografickom blokovaní“), ktoré nadobudlo účinnosť 3. decembra 2018.

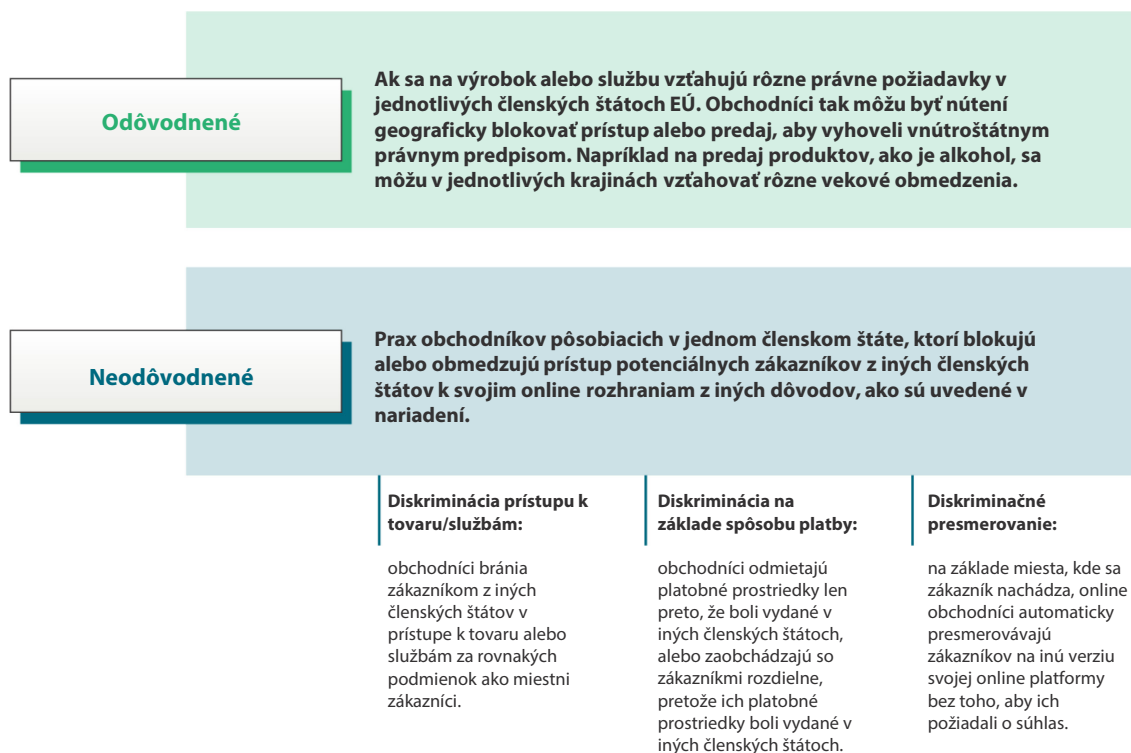
04 Nariadením sa zakazuje neodôvodnené geografické blokovanie a iné formy diskriminácie z dôvodu štátnej príslušnosti, miesta bydliska (alebo sídla). Nariadenie sa vzťahuje na obchodníkov z EÚ a z krajín mimo EÚ, ktorí predávajú tovar alebo služby osobám s pobytom v EÚ. Jeho cieľom je zlepšiť transparentnosť a predchádzať diskriminácii spotrebiteľov online, poskytnúť právnu istotu obchodníkom pri cezhraničných transakciách a zvýšiť presadzovanie zo strany verejných orgánov (pozri [rámcik 1](#)).

Rámček 1: Hlavné ustanovenia nariadenia o geografickom blokovaní

- Obchodníci nesmú **blokovať ani obmedzovať prístup zákazníkov k online rozhraniám** z dôvodu štátnej príslušnosti alebo miesta bydliska/sídla.
- Obchodníci nesmú **uplatňovať rozdielne všeobecné podmienky prístupu k tovaru alebo službám** z dôvodu štátnej príslušnosti alebo miesta bydliska/sídla zákazníkov, ak zákazník chce:
 - kúpiť tovar, ktorý sa doručuje na miesto v členskom štáte, v ktorom obchodník vykonáva svoju činnosť, alebo sa tovar na tomto mieste vyzdvihne,
 - prijímať elektronicky poskytované služby okrem služieb, ktorých hlavným znakom je poskytovanie prístupu k dielam chráneným autorským právom alebo iným chráneným predmetom úpravy a ich využívanie,
 - prijímať iné služby na fyzickom území v členskom štáte, v ktorom obchodník vykonáva svoju činnosť.
- Obchodníci nesmú **uplatňovať rozdielne podmienky pre platobné transakcie** z dôvodu štátnej príslušnosti alebo miesta bydliska/sídla zákazníka, miesta platobného účtu alebo miesta sídla poskytovateľa platobných služieb alebo miesta vydania platobného prostriedku (platobná karta alebo dohoda o finančnom prevode).

05 V nariadení sa zároveň uznáva, že geografické blokovanie môže byť v určitých situáciách odôvodnené, a stanovuje sa v ňom niekoľko výnimiek (pozri *ilustráciu 1*).

Ilustrácia 1 – Geografické blokovanie podľa nariadenia

Zdroj: EDA.

06 Nariadenie sa nezaobrá týmito aspektmi:

- Nariadenie sa nevzťahuje na činnosti podľa článku 2 ods. 2 [smernice 2006/123/ES](#) (napr. finančné, dopravné služby, služby zdravotnej starostlivosti, audiovizuálne služby).
- V nariadení sa obchodníkom neukladá povinnosť dodávať fyzický tovar do iných členských štátov, v ktorých neponúkajú dodanie vo svojich všeobecných podmienkach prístupu, alebo ponúkať inak než elektronicky poskytované služby inde než na fyzickom mieste v členskom štáte, v ktorom obchodník vykonáva svoju činnosť.
- Nariadenie nebráni obchodníkom v tom, aby v rôznych členských štátoch ponúkali rôzne všeobecné podmienky prístupu a predaja vrátane rôznych predajných cien na nediskriminačnom základe.
- Pravidlo nediskriminácie, pokiaľ ide o prístup k tovaru a službám (článok 4 ods. 1), sa nevzťahuje na elektronicky poskytované služby, ktorých hlavnou funkciou je poskytovať prístup k dielam chráneným autorským právom (napr. online strímingové služby, elektronické knihy, videohry, hudba, softvér).

07 V nariadení je stanovená požiadavka, aby Komisia každých päť rokov (počínajúc marcom 2020) vyhodnotila, ako sa uplatňuje, a predložila o tom správu Európskemu parlamentu, Rade a Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru. V prípade potreby musí správa obsahovať návrh na zmenu nariadenia vzhľadom na právny, technický alebo hospodársky vývoj.

08 Nariadenie o geografickom blokovaní vychádza zo [smernice o službách](#) a je súčasťou súboru iniciatív EÚ, ktorých cieľom je na základe súčinnosti riešiť neodôvodnené praktiky geografického blokovania a uľahčiť cezhraničný obchod. K týmto iniciatívam patrí:

- o [smernica o elektronickom obchode](#) z roku 2000,
- o [smernica o právach spotrebiteľov](#) z roku 2011,
- o revidovaná [smernica o platobných službách](#) z roku 2015,
- o [nariadenie o cezhraničnej prenosnosti online obsahových služieb](#) z roku 2017,
- o [nariadenie 2017/2394 o spolupráci v oblasti ochrany spotrebiteľa](#),
- o [nariadenie o službách cezhraničného dodávania balíkov](#) z roku 2018,
- o [smernica \(EÚ\) 2019/770](#) a [smernica \(EÚ\) 2019/771](#), ktorou sa harmonizujú povinné práva spotrebiteľov uplatniteľné na dodávanie digitálneho obsahu a predaj tovaru,
- o nové [pravidlá na zníženie byrokracie súvisiacej s DPH pri cezhraničnom predaji](#) od 1. júla 2021,
- o viaceré nariadenia a smernice špecifické pre jednotlivé odvetvia.

Hlavné úlohy a zodpovednosti

Zodpovednosť Komisie

09 Príslušnými orgánmi Komisie sú:

- o GR CNECT a GR GROW, ktoré pripravili návrh nariadenia, poskytujú usmernenia vnútroštátnym orgánom, zvyšujú informovanosť o geografickom blokovaní a monitorujú vykonávanie nariadenia o geografickom blokovaní,

- o GR JUST, ktoré podporuje koordináciu činností siete spolupráce v oblasti ochrany spotrebiteľa (sieť CPC) a monitoruje fungovanie mechanizmov cezhraničnej spolupráce v oblasti presadzovania práva stanovených v nariadení o spolupráci v oblasti ochrany spotrebiteľa, a to aj v oblasti geografického blokovania. GR JUST podporuje aj koordináciu siete európskych spotrebiteľských centier (ESC) a jej politickú stratégiu.

Zodpovednosť členských štátov

10 Podľa nariadenia o geografickom blokovaní sú členské štáty povinné určiť orgány zodpovedné za presadzovanie jeho ustanovení a za pomoc spotrebiteľom v sporoch s obchodníkmi. V nariadení sa tiež od členských štátov vyžaduje, aby vymedzili a vykonávali „účinné, primerané a odrádzajúce opatrenia“ v prípade porušenia jeho ustanovení a aby tieto opatrenia oznámili Komisii, ktorá ich uverejní online.

11 Pokiaľ ide o situácie medzi podnikmi a spotrebiteľmi (B2C), orgánmi členských štátov poverenými presadzovaním pravidiel sú väčšinou vnútroštátne orgány, ktoré už presadzovali spotrebiteľské právo podľa nariadenia o spolupráci v oblasti ochrany spotrebiteľa (CPC) (pozri [rámček 2](#)). Niektoré členské štáty namiesto toho určili na presadzovanie pravidiel, najmä riešenie transakcií medzi podnikmi (B2B), vnútroštátne orgány iného druhu. Ide o sudy, ministerstvá a regionálne správy.

Rámček 2: Sieť spolupráce v oblasti ochrany spotrebiteľa (sieť CPC)

- o Nariadením o spolupráci v oblasti ochrany spotrebiteľa z roku 2004 sa zriadila [sieť](#) CPC, ktorá národným orgánom na ochranu spotrebiteľa z rôznych členských štátov umožní vzájomne si poskytovať pomoc pri presadzovaní práva a koordinovane riešiť rozsiahle porušenia právnych predpisov EÚ v oblasti ochrany spotrebiteľa. Aktualizovaným nariadením o spolupráci v oblasti ochrany spotrebiteľa z roku 2017 sa posilnili právomoci siete v oblasti presadzovania práva.
- o Každý členský štát financuje svoj národný uzol siete CPC. Komisia monitoruje fungovanie mechanizmu vzájomnej pomoci a za určitých okolností koordinuje spoločné činnosti na presadzovanie práva vykonávané príslušnými orgánmi, ktorým tiež poskytuje granty na podporu spolupráce, školenia pracovníkov a zlepšovanie infraštruktúry IT.
- o Od decembra 2018 sú uzly siete CPC zodpovedné aj za ochranu spotrebiteľov pred porušovaním nariadenia o geografickom blokovaní.

12 Väčšina členských štátov vymenovala svoje Európske spotrebiteľské centrum za národný orgán na pomoc spotrebiteľom pri sporoch týkajúcich sa geografického blokovania (pozri [rámček 3](#)).

Rámček 3: Sieť európskych spotrebiteľských centier (sieť ESC):

- V roku 2005 Komisia a členské štáty zriadili [sieť európskych spotrebiteľských centier \(sieť ESC\)](#), ktorá je prítomná vo všetkých členských štátoch s cieľom informovať spotrebiteľov o ich právach a pomáhať im pri riešení cezhraničných sporov s obchodníkmi.
- Sieť ESC je spoločne financovaná Komisiou a členskými štátmi. Komisia koordinuje prácu 29 ESC (jedno centrum v každom členskom štáte plus na Islande a v Nórsku).
- Od decembra 2018 môžu spotrebiteľia dostávať informácie a pomoc zo siete ESC v cezhraničných sporoch podľa nariadenia o geografickom blokovaní.
- Sieť ESC v [pozičnom dokumente z roku 2023](#) uviedla, že „hoci sa informovanosť [o geografickom blokovaní] zvýšila, spotrebiteľia stále nepoznajú presné pokrytie a rozsah pôsobnosti nariadenia o geografickom blokovaní“. V [správe siete ESC z roku 2022](#) sa okrem toho požadovalo lepšie presadzovanie nariadenia, spoločné vnútroštátne opatrenia EÚ a rozšírenie nariadenia na služby, ktoré nepatria do súčasného rozsahu pôsobnosti (napr. digitálne služby chránené autorským právom, finančné služby, poistenie a súkromné zdravotníctvo).

Rozsah auditu a audítorský prístup

13 Cieľom tohto auditu bolo posúdiť vplyv nariadenia o geografickom blokovaní a opatrení prijatých Komisiou a členskými štátmi na riešenie neodôvodneného geografického blokovania. Konkrétne sme skúmali, či Komisia správne:

- o identifikovala výzvy a potreby zákazníkov a online obchodníkov z EÚ v súvislosti s geografickým blokováním,
- o riešila tieto výzvy a potreby v nariadení o geografickom blokovaní a v konečnom dôsledku chránila práva spotrebiteľov v EÚ v súčinnosti s inými príslušnými právnymi aktmi EÚ,
- o podporovala vnútroštátne orgány zodpovedné za presadzovanie práva a európske spotrebiteľské centrá pri vykonávaní nariadenia,
- o zabezpečila primeranú komunikáciu a informovanosť so zainteresovanými stranami,
- o spolupracovala s členskými štátmi pri odstraňovaní neodôvodneného geografického blokovania na ochranu spotrebiteľov v EÚ,
- o monitorovala vykonávanie nariadenia o geografickom blokovaní a prijala opatrenia na riešenie všetkých zistených problémov.

14 Audit sa vzťahuje na obdobie od roku 2015 do mája 2024 (dátum ukončenia auditu). Preskúmali sme štúdie, akademické články a iné materiály vypracované na tému geografického blokovania pred prijatím nariadenia a po jeho prijatí. Niektoré z týchto informácií sú verejne dostupné, zatiaľ čo iné dokumenty poskytla Komisia, vnútroštátne orgány, združenia spotrebiteľov a obchodné združenia.

15 Uskutočnili sme rozhovory so zamestnancami príslušných útvarov Komisie (GR CNECT, GR GROW a GR JUST) a Výboru Európskeho parlamentu pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa, ako aj obchodných a spotrebiteľských združení EÚ, jedného obchodníka a odborníkov na geografické blokovanie relevantných pre elektronický obchod. Viedli sme aj virtuálne rozhovory s vnútroštátnymi orgánmi zodpovednými za presadzovanie práva z Rakúska, Nemecka, Írska, Portugalska a zo Švédska a s rakúskymi a francúzskymi európskymi spotrebiteľskými centrami (ako vnútroštátnymi orgánmi na pomoc spotrebiteľom). Ich osvedčenými postupmi sa podľa dokumentov a návrhov Komisie a jedného členského štátu možno inšpirovať.

16 Využili sme služby externého experta na geografické blokovanie s cieľom posúdiť, ako je nariadenie o geografickom blokovaní prepojené so súvisiacimi právnymi predpismi EÚ. Tento expert posúdil, aký vplyv by mohlo mať rozšírenia rozsahu pôsobnosti a posilnenia presadzovania nariadenia.

17 Navštívili sme zástupcov príslušných orgánov CPC a európskych spotrebiteľských centier v štyroch členských štátoch (Estónsko, Grécko, Luxembursko a Rumunsko), ako aj tri národné združenia spotrebiteľov z Grécka, Luxemburska a Rumunska. Výberom týchto členských štátov sme chceli zaručiť široké geografické pokrytie a rôznorodosť z hľadiska počtu sťažností na geografické blokovanie, ktoré spotrebiteľia podali v európskych spotrebiteľských centrách a tiež z hľadiska výsledkov prieskumu Eurostatu o IKT¹. Použili sme dve premenné vážené podľa počtu osôb s miestom pobytu a na základe ich kombinácie sme vytvorili poradie členských štátov.

18 Na doplnenie našich primárnych zdrojov dôkazov sme zaslali dotazníky vnútroštátnym orgánom zodpovedným za presadzovanie práva a európskym spotrebiteľským centrámi v 27 členských štátoch EÚ a vnútroštátnym obchodným združeniam zastupujúcim spoločnosti zapojené do online obchodu a následne sme zostavili výsledky týchto prieskumov. Dostali sme odpovede od 21 európskych spotrebiteľských centier a 18 orgánov presadzovania práva (pozri tiež [prílohu](#)).

19 Tento audit sme sa rozhodli vykonať, pretože geografické blokovanie je zdrojom nespokojnosti spotrebiteľov a v neodôvodnených prípadoch aj formou diskriminácie spotrebiteľov. Opatrenia na riešenie neodôvodneného geografického blokovania pomáhajú chrániť spotrebiteľov v EÚ a ich práva a podporujú cezhraničný elektronický obchod, ktorý je predpokladom účinného fungovania digitálneho jednotného trhu. Očakávame, že naše zistenia budú užitočné v kontexte ďalšieho hodnotenia Komisie týkajúceho sa nariadenia, ktoré sa má uskutočniť v roku 2025 (pozri bod [07](#)).

¹ https://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/en/isoc_i_esms.htm: „Problém, s ktorým sa jednotlivci stretli pri nákupe prostredníctvom webového sídla alebo aplikácie (3 mesiace): Zahraničný maloobchodný predajca nepredával v mojej krajine“.

Pripomienky

Pri riešení neodôvodneného geografického blokovania v EÚ sa dosiahol pokrok

20 Podľa [usmernení o lepšej právnej regulácii](#) by Komisia pri vypracúvaní svojich legislatívnych návrhov mala:

- o vykonávať verejné konzultácie so zainteresovanými stranami, aby zhromaždila informácie a názory týkajúce sa ich politík,
- o vykonať posúdenie vplyvu, ktoré sa zameria okrem iného na hospodársky, sociálny a environmentálny vplyv rôznych možností politiky. Posúdenie by malo zahŕňať aj plán monitorovania, hodnotenia a podávania správ (vrátane súboru ukazovateľov a všetkých relevantných aspektov zberu údajov), podľa ktorého bude možné sledovať pokrok vo vykonávaní právnych predpisov a posudzovať ich konečný vplyv.

21 Analyzovali sme [štúdiu \(2015\)](#), ktorá je sprievodným dokumentom k stratégii [digitálneho jednotného trhu](#). Preskúmali sme aj dokumenty poskytnuté Komisiou, najmä – z pohľadu obchodníka – [odvetvový prieskum týkajúci sa hospodárskej súťaže](#), ktorý sa začal v roku 2015 a bol uverejnený v roku 2016, a [prieskum pomocou fiktívneho nakupovania](#) a [prieskum medzi spotrebiteľmi na digitálnom jednotnom trhu](#) (obidva vykonané v roku 2015 a zastupujúce záujmy spotrebiteľov). Zaoberali sme sa aj [posúdením vplyvu pripojeným k návrhu nariadenia \(2016\)](#), ktoré vypracovala Komisia a v ktorom tieto tri prieskumy zohľadnila, a posúdili sme súlad nariadenia o geografickom blokovaní s inými právnymi predpismi a výsledkami [verejnej konzultácie](#) Komisie.

Komisia identifikovala potreby spotrebiteľov a obchodníkov a prekážky internetového obchodu, jej posúdenie vplyvu však malo určité nedostatky

22 Celkovo sme zistili, že Komisia pred predložením svojho legislatívneho návrhu určila hlavné výzvy a potreby, ktoré sa v súvislosti s online obchodom objavujú. Patrí sem:

- o potreba jasnosti a právnej istoty pre spotrebiteľov aj obchodníkov,
- o rovnaký prístup spotrebiteľov k webovým sídlam, čo je v rozpore so záujmom obchodníkov mať možnosť zákazníkov presmerovať inam,

- o rovnaký prístup spotrebiteľov k tovaru a službám vrátane možnosti dodania do krajiny pobytu,
- o problémy s cezhraničným doručovaním, ktoré pre obchodníkov predstavujú rôzne právne predpisy na ochranu spotrebiteľa, rozdiely v zdaňovaní atď.,
- o citlivosť spotrebiteľov na cenovú diskrimináciu na základe miesta bydliska a štátnej príslušnosti zákazníka na jednej strane a ekonomická realita, na základe ktorej môže byť uplatnenie cenovej diferenciácie oprávnené, na strane druhej,
- o diskriminácia v oblasti platobných prostriedkov.

23 Prvým krokom bola štúdia z roku 2015, ktorá je sprievodným dokumentom k stratégii digitálneho jednotného trhu, v ktorej sa identifikovali výzvy a potreby spotrebiteľov a obchodníkov v súvislosti s geografickým blokovaním tovaru a offline služieb (služby platené online, ale spotrebované offline). Pokiaľ však ide o digitálny obsah, štúdia sa týkala len cezhraničného prístupu spotrebiteľov.

24 Posúdenie vplyvu z roku 2016 pripojené k návrhu nariadenia o geografickom blokovaní bolo zamerané na možné účinky na obchod na vnútornom trhu. Záver bol taký, že ak by obmedzenia geografického blokovania boli zrušené, pravdepodobne by to podporilo obchod, pretože online predajcovia by dostali viac objednávok od zahraničných zákazníkov a intenzívnejší cezhraničný elektronický obchod by tak mal pozitívny vplyv na HDP.

25 Pri preskúmaní posúdenia vplyvu sme však zaznamenali niektoré aspekty, ktoré neboli dostatočne analyzované:

- o Po prvé, nenašli sme kvantifikovaný odhad makroekonomických/ekonomických prínosov alebo účinkov rôznych možností politiky, ako sa vyžaduje v usmerneniach o lepšej právnej regulácii. Zistili sme tiež, že Komisia neposúdila kvantitatívne ani odvetvia vyňaté z článku 2 ods. 2 smernice o službách, ani situácie, keď sú zákazníci vystavení geografickému blokovaniu i v priestoroch obchodníka. Okrem toho sa nezohľadnili sociálne a environmentálne vplyvy ani ciele udržateľného rozvoja. Dôvodom bola väčšinou nedostupnosť relevantných údajov.

- o Po druhé, v posúdení vplyvu sa analyzoval súlad návrhu s inými právnymi aktmi, ako je smernica o službách, [smernica o elektronickom obchode](#), [smernica o právach spotrebiteľov](#) a právo EÚ v oblasti hospodárskej súťaže. Ostatné príslušné právne predpisy, ako je [všeobecné nariadenie o ochrane údajov](#) (GDPR) a [smernica o alternatívnom riešení sporov \(ARS\)](#), však neboli do analýzy zahrnuté. Domnievame sa, že v tomto má posúdenie vplyvu nedostatok, pretože informácia o mieste, kde sa zákazník nachádza, je osobným údajom, a je teda chránená podľa všeobecného nariadenia o ochrane údajov, a pretože problémy s geografickým blokovaním majú predzmluvnú povahu, a preto sú mimo rozsahu pôsobnosti smernice o ARS.
- o Nakoniec, opatrenia na monitorovanie navrhnuté Komisiou zahŕňali ukazovatele, ktoré však neboli dostatočne konkrétne na meranie vplyvu nariadenia na elektronický obchod.

Nariadenie o geografickom blokovaní rieši špecifické výzvy a potreby v určitých oblastiach, v niektorých oblastiach však menej v iných

V nariadení sa zohľadňuje postavenie zákazníkov aj obchodníkov

26 Komisia týmto nariadením vyváženým spôsobom rieši niekoľko výziev a potrieb tým, že zohľadňuje postavenie zákazníkov aj obchodníkov. Ako príklad možno uviesť:

- a) Zákazníci majú rovnaký prístup k webovým sídlam. Obchodníci môžu zákazníkov z dôvodu ich umiestnenia presmerovať na iné webové sídlo, ale zákazníci na to musia najprv udeliť súhlas.
- b) Obchodníci nie sú povinní dodávať svoj tovar alebo služby do krajiny bydliska zákazníka, ale zákazníci majú nárok na dodanie do členských štátov, do ktorých obchodník dodáva a ktoré musí byť poskytnuté za rovnakých podmienok, ako majú miestni zákazníci (zásada „nakupovať ako miestni“).
- c) Obchodníci môžu na webových sídlach zameraných na rôzne skupiny stanoviť rôzne ceny na nediskriminačnom základe, ale všetky webové sídla musia byť prístupné všetkým zákazníkom v EÚ.
- d) Neexistuje diskriminácia z hľadiska platobných prostriedkov, ale obchodníci sa môžu slobodne rozhodnúť, ktoré z platobných prostriedkov chcú prijímať.

27 Možnosť nedoručenia tovaru alebo služby je prekážkou pre spotrebiteľov, ale pre obchodníkov je nevyhnutnou voľbou. Povinnosť dodávať bola vylúčená z rozsahu pôsobnosti nariadenia o geografickom blokovaní, a to najmä z dôvodu

rozdielov vo vnútroštátnych právnych predpisoch na ochranu spotrebiteľa (záruky pre spotrebiteľov, popredajné služby, rôzne jazykové požiadavky, odlišné pravidlá označovania, bezpečnostné pravidlá) a v daňových právnych predpisoch.

Je potrebné ďalej objasniť niekoľko otázok týkajúcich sa spôsobu uplatňovania nariadenia v praxi

28 Zároveň sme zistili aj niektoré nedostatky a problémy, pri ktorých je potrebné ďalej objasniť, ako nariadenie uplatňovať v praxi. To môže mať negatívny vplyv na účinnosť nariadenia. Napríklad:

- Nariadenie sa uplatňuje nielen na transakcie medzi podnikmi a spotrebiteľmi, ale aj na transakcie medzi podnikmi, pri ktorých sa podnik snaží nakupovať tovar alebo služby výlučne na účely konečného použitia. Členské štáty však nemajú povinnosť určiť orgán zodpovedný za poskytovanie pomoci týmto podnikom v prípade ich sporu s obchodníkom. Európske spotrebiteľské centrá v týchto prípadoch neposkytujú pomoc a orgány presadzovania práva v mnohých krajinách sa týmto druhom sporov nezaoberajú. V 12 členských štátoch neexistuje žiadny subjekt, ktorý by poskytoval pomoc podnikom, a v 14 členských štátoch môžu podniky získať pomoc len od obchodných združení. Transakciami medzi podnikmi sa nezaoberajú orgány presadzovania práva v 13 členských štátoch. Okrem toho, hoci sa nariadenie o geografickom blokovaní vzťahuje na obchodníkov z krajín mimo EÚ („tretích krajín“) pôsobiacich v EÚ, sťažnosti na týchto obchodníkov nevybavujú orgány presadzovania práva ani ESC (pozri body [11](#) – [12](#)). V nariadení tiež nie je upravené poskytovanie pomoci a verejné presadzovanie práva v súvislosti s transakciami medzi podnikmi (B2B).
- V nariadení sa zakazuje diskriminácia z dôvodov súvisiacich s platbou. Stále však nie je jasné, ako sa majú riešiť niektoré praktické otázky týkajúce sa konkrétnych platobných prostriedkov (napríklad spoločné označovanie platobných kariet). V našom prieskume jeden orgán presadzovania práva a jedno európske spotrebiteľské centrum navrhli, že objasnením pravidiel týkajúcich sa platobných prostriedkov by sa nariadenie zlepšilo.
- Dva z 18 orgánov presadzovania práva, ktoré odpovedali na náš prieskum, navrhli lepšie objasniť rozsah pôsobnosti nariadenia vo vzťahu k službám, ktorých hlavným znakom je poskytovanie prístupu k obsahu chránenému autorským

právom a jeho používanie. Napríklad z formulácie „ktorých hlavným znakom“ nie je dostatočne jasné, na ktoré služby sa nariadenie vzťahuje² (pozri [prílohu](#)).

- o Dostatočne jasné nie sú napokon ani pravidlá týkajúce sa jurisdikcie a územnej pôsobnosti správnych rozhodnutí. Vzhľadom na to, že nariadenie sa vzťahuje len na cezhraničné transakcie, nie je jasné najmä to, ktorý členský štát by mal ukladať sankcie za porušenie právnych predpisov (t. j. či členský štát zákazníka alebo obchodníka)³. V našom prieskume orgánov presadzovania práva jeden z 18 respondentov navrhol objasniť, ktorý členský štát má byť za presadzovanie práva zodpovedný (pozri [prílohu](#)).

Kľúčové odvetvia zostávajú mimo rozsahu pôsobnosti nariadenia

29 V článku 9 tohto nariadenia je Komisia povinná informovať Európsky parlament, Radu a Európsky hospodársky a sociálny výbor o výsledkoch svojich monitorovacích a hodnotiacich činností. Komisia môže taktiež navrhnúť zmeny nariadenia.

30 V novembri 2020 Komisia uverejnila [prvé krátkodobé preskúmanie](#). Na jeho vykonaní sa dohodla počas rokovaní s rôznymi zainteresovanými stranami. Jeho cieľom bolo posúdiť možnosti rozšírenia rozsahu pôsobnosti nariadenia tak, aby zahŕňalo audiovizuálne služby a online služby, ktorých hlavným znakom je poskytovať prístup k obsahu chránenému autorským právom a jeho používanie.

31 Prvé krátkodobé preskúmanie obsahovalo i diskusiu o tom, či do rozsahu pôsobnosti nariadenia zahrnúť finančné služby, dopravu, zdravotníctvo a telekomunikácie, ktoré sú v súčasnosti vylúčené. Konkrétne posúdenie dosahu nebolo vykonané, pretože Komisia sa vzhľadom na špecifiká týchto odvetví domnievala, že legislatívny návrh v tejto oblasti neprijme, aj keď nie všetky právne akty upravujúce tieto odvetvia obsahujú osobitné ustanovenie o nediskriminácii.

32 V preskúmaní síce boli zistené potenciálne prínosy z hľadiska audiovizuálneho obsahu, zároveň sa v ňom však zdôrazňuje, že pre nedostatok údajov bolo zložité dospieť k spoľahlivému záveru a bude potrebné vykonať ďalšie posúdenie. Komisia sa preto rozhodla zhromaždiť o dosahu nariadenia na tieto činnosti ďalšie dôkazy.

² Marketa Trimble, *The EU Geo-Blocking Regulation: A Commentary* (Edward Elgar Publishing, 2024), ods. 4.041 – 4.043, s. 248 – 249.

³ Marketa Trimble, *The EU Geo-Blocking Regulation: A Commentary* (Edward Elgar Publishing, 2024), ods. 7.027 – 7.032, s. 320 – 323.

33 Rozhodla sa zoznámiť s názormi zástupcov odvetví, ktorí ponúkajú audiovizuálne služby a online služby poskytujúce prístup k obsahu chránenému autorským právom, a tiež s názormi spotrebiteľských organizácií. Tento „dialóg zainteresovaných strán“ nepriniesol žiadne konkrétne návrhy, ale len možnosti, ktoré by sa mali ďalej preskúmať. To bol tiež jeden zo záverov [uznesenia Európskeho parlamentu z roku 2023](#), v ktorom bolo uvedené, že pred prijatím akýchkoľvek ďalších krokov v súvislosti s audiovizuálnym odvetvím je potrebné vykonať ďalšie posúdenie vplyvu a získať ďalšie dôkazy. Bol v ňom tiež navrhnutý postupný prístup zameraný na konkrétne audiovizuálne kategórie a distribučné modely. Komisia odpovedala, že bude zhromažďovať informácie o nových obchodných modeloch a dôkazy o dopyte spotrebiteľov a dosahu tohto postupného prístupu k cezhraničnému prístupu k audiovizuálnemu obsahu.

34 V marci 2021 bola počas diskusie o správe v Európskom parlamente niekoľkokrát nastolená otázka možného rozšírenia nariadenia o audiovizuálnom obsahu. V odpovedi Komisia oznámila, že pred tým, ako zväži akékoľvek opatrenia vrátane legislatívnych zmien, má v úmysle začať dialóg⁴ s týmto odvetvím. Komisia dostala aj písomné otázky Parlamentu, na ktoré poskytla písomné odpovede, v ktorých objasnila rozsah pôsobnosti nariadenia, cieľ dialógu a potrebu získať pred posúdením prípadného rozšírenia pôsobnosti nariadenia najskôr ďalšie dôkazy.

35 Komisia mala v úmysle opätovne preskúmať nariadenie z roku 2022 s ohľadom na prípadnú nadchádzajúcu revíziu. Výsledky tohto [postupu](#) zaslala Komisia Európskemu parlamentu a Rade 18. júla 2024.

⁴ V rámci [akčného plánu pre médiá a audiovizuálny sektor](#).

Účinné vykonávanie nariadenia komplikovali nedostatky v informovanosti a jeho presadzovaní a monitorovaní

Komisia podporuje orgány členských štátov pri vykonávaní nariadenia, ale informovanosť zákazníkov a obchodníkov je i naďalej obmedzená

36 Komisia by mala usmerňovať a podporovať vnútroštátne orgány, ktoré nariadenie vykonávajú, a mala by presadzovať jednotnosť a koordináciu medzi všetkými orgánmi presadzovania práva a orgánmi na pomoc spotrebiteľom⁵. Preskúmali sme usmernenia a podporné a koordinačné opatrenia, ktoré poskytla Komisia.

Komisia členským štátom od začiatku poskytovala primerané usmernenia a školenia k nariadeniu o geografickom blokovaní

37 Krátko po nadobudnutí účinnosti nariadenia Komisia uverejnila [dokument s otázkami a odpoveďami](#), ktorý obsahoval praktické usmernenia pre obchodníkov, spotrebiteľov a orgány členských štátov. Dokument sa vzťahuje na hlavné ustanovenia nariadenia s konkrétnymi príkladmi a dokonca presahuje rámec jeho rozsahu pôsobnosti, pretože sa v ňom uvádzajú informácie o cezhraničných dodávkach a predpisoch týkajúcich sa DPH.

38 Z európskych spotrebiteľských centier, ktoré odpovedali na náš prieskum o pomoci spotrebiteľom, 62 % uviedlo, že usmernenia Komisie sú uspokojivé a že Komisia na požiadanie poskytla podporu (pozri [prílohu](#)).

39 Podobne všetky orgány presadzovania práva, ktoré sme navštívili, sa domnievali, že dokument s otázkami a odpoveďami uverejnený v roku 2018 poskytuje dostatočné usmernenia. Dva z nich sa však domnievali, že dokument by sa mohol aktualizovať tak, aby obsahoval viac prípadových štúdií na základe ich skúseností. Dva z orgánov presadzovania práva, s ktorými sme uskutočnili rozhovory, požiadali Komisiu o objasnenie konkrétnych otázok. Komisia im ho poskytla. V roku 2018 Komisia zorganizovala aj seminár pre vnútroštátne orgány zodpovedné za presadzovanie práva o praktickom vykonávaní nariadenia. Po prijatí [nového nariadenia o spolupráci v oblasti ochrany spotrebiteľa](#) nasledovalo niekoľko ďalších seminárov.

⁵ Usmernenia o lepšej právnej regulácii, kapitola V; odôvodnenia 38 a 41 [nariadenia o geografickom blokovaní](#).

Komisia využíva na komunikáciu a výmenu skúseností medzi vnútroštátnymi orgánmi na európskej úrovni rôzne kanály

40 Sieť ESC má pravidelné zasadnutia: raz ročne sa koná „Deň spolupráce“, Komisia organizuje „informačné dni“ dvakrát ročne a stretávajú sa aj riaditelia siete ESC. Hlavným cieľom je uľahčiť výmenu skúseností a osvedčených postupov a diskutovať o otázkach, ktoré si vyžadujú osobitnú pozornosť, alebo oblastiach, ktoré je potrebné zlepšiť. Sieť ESC uverejnila dva pozičné dokumenty o geografickom blokovaní ([v roku 2019](#) a [aktualizovanú verziu v roku 2023](#)) na základe informácií získaných od európskych spotrebiteľských centier.

41 Orgány presadzovania práva, s ktorými sme viedli rozhovory, považovali sieť spolupráce v oblasti ochrany spotrebiteľa za veľmi užitočnú pre komunikáciu a koordináciu medzi orgánmi z rôznych členských štátov v cezhraničných spotrebiteľských otázkach. Podľa jedného z týchto orgánov by mechanizmus vzájomnej pomoci mohol byť zlepšený posilnením právomocí spolupráce v oblasti ochrany spotrebiteľa. Komisia v súčasnosti pracuje na prípadnej revízii nariadenia o spolupráci v oblasti ochrany spotrebiteľa a zvažuje rôzne možnosti politiky v tejto oblasti.

42 Na vnútroštátnej úrovni existuje vo všeobecnosti dobrá úroveň spolupráce medzi vnútroštátnymi orgánmi (ESC a orgánom presadzovania práva a vnútroštátnymi spotrebiteľskými organizáciami), ale v rámci EÚ sa sieť ESC a sieť CPC pravidelne nestretávajú, aby diskutovali o prioritách presadzovania a súvisiacich otázkach.

43 Komisia nás informovala, že pred pandémiou covidu-19 sa stretnutia zástupcov siete ESC a siete CPC konali častejšie. Jedno stretnutie sa konalo aj v apríli 2024. Na ňom bolo jednou z priorít v oblasti presadzovania geografické blokovanie, na ktoré, a tiež na [nariadenie o jednotnej oblasti platieb v eurách](#) (nariadenie SEPA), bola sieť spolupráce v oblasti ochrany spotrebiteľa upozornená európskymi spotrebiteľskými centrami. Komisia nedávno vytvorila ďalší komunikačný kanál a výmenu skúseností na úrovni EÚ. Ide o projekt monitorovania ESC-CPC (2024/2025), ktorý poskytuje neformálny online priestor, v ktorom môžu európske spotrebiteľské centrá a členovia siete CPC účinnejšie diskutovať o príslušných otázkach.

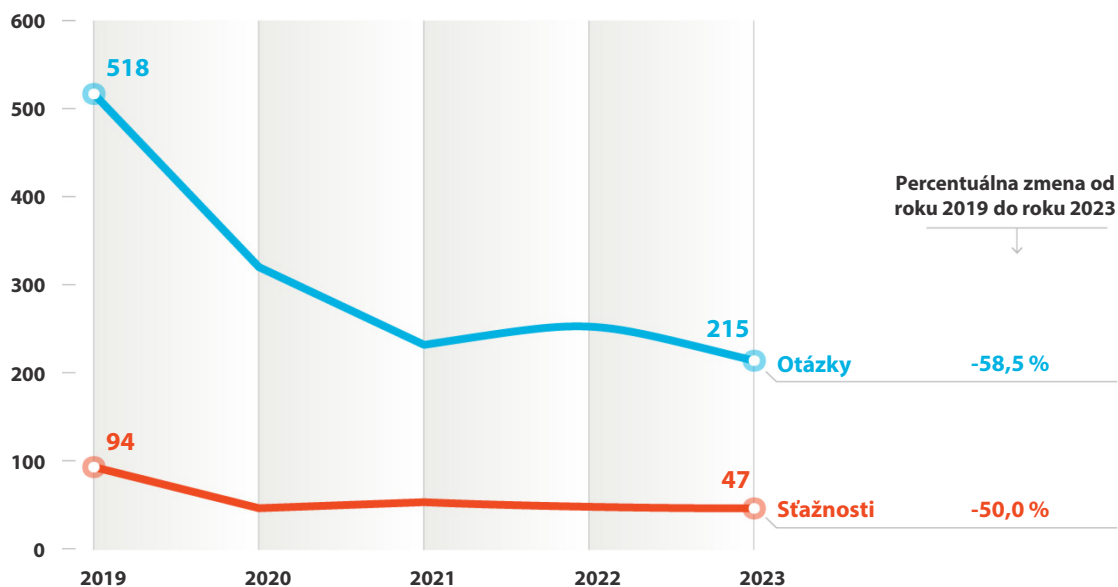
Činnosti Komisie a vnútroštátnych orgánov zamerané na zvyšovanie informovanosti mali len obmedzený vplyv na zákazníkov a obchodníkov

44 V roku 2018 uverejnila Komisia spolu s podrobnejšími otázkami a odpoveďami aj dokument „[10 Key Features of the Geo-blocking Regulation](#)“. V roku 2019 sa Komisia zúčastnila na podujatiach zameraných na zvyšovanie informovanosti obchodníkov a európskych spotrebiteľských centier.

45 Webové sídla európskych spotrebiteľských centier, ktoré sme navštívili, poskytujú informácie a užitočné odkazy na tému geografického blokovania. V rokoch 2016 až 2020 sa európske spotrebiteľské centrá aktívne snažili zvýšiť informovanosť o nariadení o geografickom blokovaní organizovaním konferencií pre spotrebiteľov, zverejňovaním tlačových správ a ďalších materiálov, publikovaním informácií na sociálnych médiách a usporadúvaním informačných seminárov pre obchodníkov a orgány presadzovania práva. Tieto činnosti sa realizovali ako iniciatívy európskych spotrebiteľských centier bez žiadostí o podporu zo strany Komisie. Podľa európskych spotrebiteľských centier majú spotrebiteľia povedomie o nariadení, ale nie o jeho rozsahu pôsobnosti.

46 Z našej analýzy vývoja sťažností a otázok doručených z európskych spotrebiteľských centier v súvislosti s nariadením o geografickom blokovaní vyplynulo, že počet dopytov sa od roku 2019 do roku 2023 znížil (pozri [ilustráciu 2](#)). Ukázalo sa tiež, že úroveň činnosti európskych spotrebiteľských centier v tejto oblasti sa v jednotlivých členských štátoch líši, pretože len malý počet vnútroštátnych orgánov je oveľa aktívnejší ako všetky ostatné.

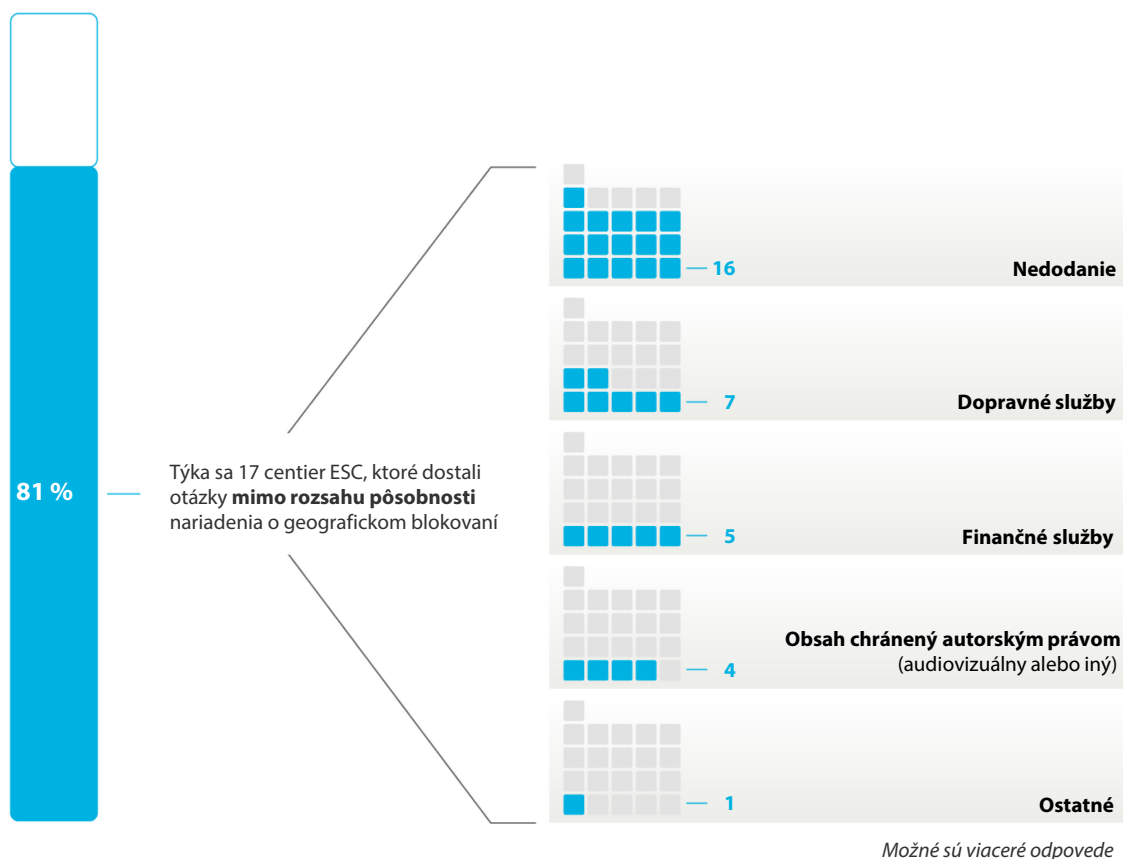
Ilustrácia 2 – Otázky, ktoré dostali európske spotrebiteľské centrá v priebehu času

Zdroj: EDA na základe údajov poskytnutých Komisiou.

47 Z výsledkov nášho prieskumu vyplýva, že 56 % orgánov presadzovania práva a 43 % európskych spotrebiteľských centier sa domnieva, že Komisia im nepomohla zvýšiť informovanosť o nariadení. Okrem toho 67 % orgánov presadzovania práva a 81 % európskych spotrebiteľských centier dostalo otázky, ktoré sa rozsahu pôsobnosti nariadenia o geografickom blokovaní netýkali (pozri [ilustráciu 3](#)). Väčšina európskych spotrebiteľských centier (90 %) odpovedala, že spotrebiteľia v ich krajinách sú informovaní len do určitej miery, a dve európske spotrebiteľské centrá sa domnievajú, že spotrebiteľia nie sú informovaní vôbec. V pozičnom dokumente siete ESC z roku 2023⁶ sa uvádza, že rozsah pôsobnosti nariadenia o geografickom blokovaní je pre spotrebiteľov stále nejasný (pozri [prílohu](#)).

Ilustrácia 3 – Otázky, ktoré dostali európske spotrebiteľské centrá a ktoré sa netýkajú rozsahu pôsobnosti nariadenia

Zdroj: prieskum EDA.

⁶ Pozičný dokument siete ESC – „Geo-blocking - Still an Area of Concern“, 2023.

48 Hoci geografické blokovanie je pre európske spotrebiteľské centrá⁷ stále prioritou, z našej analýzy webových sídiel všetkých členských štátov vyplynulo, že osem centier neposkytuje o geografickom blokovaní žiadne informácie a v štyroch členských štátoch je na webových sídlach orgánov presadzovania práva len málo informácií alebo nie sú uvedené žiadne informácie.

49 Dva orgány presadzovania práva v štyroch členských štátoch, ktoré sme navštívili, sa domnievali, že spotrebiteľia a obchodníci nemajú o nariadení dostatočné povedomie. Zatiaľ čo jeden z týchto štyroch orgánov sa zúčastnil na mediálnych brífingoch a ďalší poskytol informácie o nariadení v štátnom jazyku, zostávajúce dva orgány neorganizovali žiadne činnosti na zvyšovanie informovanosti. Jeden orgán zastával názor, že absencia akýchkoľvek sťažností alebo žiadostí o informácie ukazuje, že informovanosť je dostatočne vysoká, podľa iného orgánu však bolo ťažké situáciu posúdiť. V záujme zvýšenia informovanosti sa orgány presadzovania práva domnievajú, že by bolo užitočné organizovať viac informačných kampaní v celej EÚ, v rámci ktorých by sa prezentovali praktické usmernenia a prípadové štúdie s príkladmi osvedčených postupov.

50 Komisia vo svojom prvom krátkodobom preskúmaní uviedla, že približne 50 % spotrebiteľov v EÚ už v roku 2019 vedelo o nariadení. Nízka bola i informovanosť obchodníkov, preto navrhované následné opatrenia spočívali v ďalšom vykonávaní činností na zvyšovanie informovanosti v oboch skupinách (pozri bod 30).

51 Štúdia⁸ vypracovaná v roku 2023 na účely hodnotenia Komisie zahŕňa súbor prieskumov a rozhovorov so spotrebiteľskými a obchodnými organizáciami. Z výsledkov vyplýva, že značná časť obchodníkov (37 %) nevedela o nariadení a spotrebiteľom nebolo jasné, či do rozsahu pôsobnosti nariadenia patrí i dodanie tovaru a služby.

⁷ Tamže.

⁸ *Study for further evaluation of the Geo-blocking Regulation*, Copenhagen Economics, október 2023.

Slabým miestom nariadenia je i naďalej jeho vymáhanie

Niektoré členské štáty vymenovali príslušné orgány presadzovania práva neskoro

52 Podľa nariadenia o geografickom blokovaní sú členské štáty povinné určiť orgány (súdy alebo správne orgány), ktoré budú „zodpovedné za primerané a účinné presadzovanie“ nariadenia a za stanovenie „účinných, primeraných a odrádzajúcich“ opatrení, ak by došlo k jeho porušeniu. Orgány presadzovania práva by mali zabezpečiť účinné vykonávanie týchto opatrení prijatím opatrení proti obchodníkom v prípade akéhokoľvek porušenia tohto nariadenia. Všetky členské štáty mali udeliť daným orgánom príslušné právomoci a do 3. decembra 2018 informovať Komisiu o opatreniach, ktoré prijali. Komisia potom mala monitorovať dodržiavanie nariadenia.

53 Hoci väčšina členských štátov ustanovila existujúce orgány na ochranu spotrebiteľa ako orgány presadzovania práva, došlo k oneskoreniam pri presadzovaní nariadenia. Komisia zhromaždila údaje o vnútroštátnych systémoch presadzovania práva na základe dotazníkov, ktoré zaslala všetkým členským štátom⁹. Do decembra 2018 prijalo opatrenia na presadzovanie a informovalo Komisii o týchto opatreniach i o orgánoch určených na presadzovanie nariadenia len šesť z nich. Väčšina členských štátov prijala opatrenia na presadzovanie práva až na jar 2019. Do júla 2019 stále neoznámilo Komisii svoje opatrenia šesť členských štátov. Vo všetkých týchto prípadoch Komisia začala proti dotknutému členskému štátu konanie o nesplnení povinnosti¹⁰.

54 Tieto oneskorenia ovplyvnili „primeranú a účinnú“ ochranu práv zákazníkov v prvých dňoch uplatňovania nariadenia. Ak členské štáty neinformovali Komisiu o vymenovaní príslušného vnútroštátneho orgánu, mohlo to predovšetkým zabrániť automatickému presmerovaniu žiadostí prostredníctvom siete CPC, ktorá umožňovala využiť [súdne príkazy](#) a spolupracovať s inými orgánmi CPC. V súčasnosti už Komisii oznámili svoje opatrenia všetky členské štáty.

⁹ V novembri 2018 a vo februári 2019.

¹⁰ Proti Francúzsku, Cypru, Poľsku a Rumunsku za neposkytnutie žiadnych informácií; proti Španielsku a Slovensku za neposkytnutie čiastočných informácií.

Len päť vnútroštátnych orgánov zodpovedných za presadzovanie práva odpovedalo, že vykonáva cielené kontroly v súvislosti s problémami geografického blokovania

55 Po nadobudnutí účinnosti nariadenia niektoré vnútroštátne orgány zodpovedné za presadzovanie práva navrhli osobitnú kontrolu, ktorej hlavným zameraním bude geografické blokovanie. Na základe odpovedí v našom prieskume v orgánoch presadzovania práva tri orgány z 18 potvrdili, že siete CPC navrhli vykonať spoločnú kontrolnú akciu týkajúcu sa geografického blokovania. Navyše dve tretiny respondentov (12 z 18) sa domnievali, že by bolo užitočné alebo veľmi užitočné, keby sieť CPC spoločnú kontrolnú akciu týkajúcu sa geografického blokovania vykonala (pozri [prílohu](#)). Cielené kontroly v súvislosti s otázkami geografického blokovania však vykonávalo len päť z 18 vnútroštátnych orgánov zodpovedných za presadzovanie práva (pozri [rámcik 4](#)).

Rámček 4: Spoločná kontrolná akcia 27 vnútroštátnych orgánov zodpovedných za presadzovanie práva v roku 2019

„Kontrolné akcie“ sú súbory kontrol webových sídiel, ktorých cieľom je odhaliť prípady porušenia spotrebiteľského práva EÚ v určitej oblasti. O témach kontrolných akcií rozhodujú členské štáty, následne ich koordinuje Komisia a vykonávajú ich súčasne vnútroštátne orgány zodpovedné za presadzovanie práva.

V posledných rokoch [sa uskutočnili kontrolné akcie](#) v najrôznejších oblastiach, ako sú spotrebiteľské podvody v súvislosti s pandémiou covidu-19 (2020), spotrebiteľské úvery (2021), sprostredkovatelia prenájmu automobilov (2022) a influenceri (2023).

V roku 2019¹¹ vykonalo 27 orgánov presadzovania práva spoločnú kontrolnú akciu týkajúcu sa dodávania tovaru a služieb a práva na odstúpenie od zmluvy. Pri tejto spoločnej kontrolnej akcii vyšlo najavo, že je možné, že dotknuté online obchody porušili základné spotrebiteľské právo EÚ vrátane nariadenia o geografickom blokovaní. Ukázalo sa, že jedna pätina webových sídiel, pri ktorých bola zistená nezrovnalosť, je v rozpore s nariadením. Ide o doteraz jedinú koordinovanú „kontrolnú akciu“, v rámci ktorej sa zistili problémy potenciálne súvisiace s geografickým blokovaním.

¹¹ Z 25 členských štátov, Nórska a Islandu.

Od nadobudnutia účinnosti nariadenia vykonali vnútroštátne orgány len jednu koordinovanú kontrolnú akciu

56 Do konca júna 2024 sa uskutočnila len jedna koordinovaná kontrolná akcia proti obchodníkovi, ktorý porušil nariadenie o geografickom blokovaní. Toto opatrenie, ktoré vykonala sieť CPC a koordinovala Komisia, sa týkalo celého radu otázok spotrebiteľského práva, vrátane geografického blokovania. V nadväznosti na diskusiu so sieťou CPC obchodník súhlasil s riešením zistených problémov. V jednom ohľade však stále nie je úplne v súlade s nariadením o geografickom blokovaní, takže je potrebné ďalšie monitorovanie (pozri [rámček 5](#)).

Rámček 5: Koordinovaná kontrolná akcia EÚ proti obchodníkovi

V roku 2021 sa Komisia a sieť CPC rozhodli spojiť všetky existujúce vnútroštátne postupy proti obchodníkovi do jedného opatrenia vedeného dvoma vnútroštátnymi orgánmi a koordinovanými Komisiou. Tri záležitosti sa týkali geografického blokovania.

- Obchodník obmedzoval platobné prostriedky zákazníkom používajúcim iné národné verzie jeho webového sídla. V nadväznosti na toto opatrenie sa obchodník zaviazal zabezpečiť, aby sa na nákupy z ktorejkoľvek krajiny EHP mohli používať všetky platobné prostriedky.
- Obchodník nepovolil spotrebiteľom prehľadávať a vyberať si tovar zo všetkých národných verzií svojho webového sídla. Zaviazal sa, že spotrebiteľom jasne vysvetlí, ako môžu prehľadávať obsah jeho internetového obchodu z jednotlivých národných verzií.
- Z dôvodov súvisiacich s miestom bydliska spotrebiteľov v EHP obchodník neoprávnene obmedzoval možnosť spotrebiteľov stiahnuť si obsah z jednotlivých národných verzií jeho internetového obchodu. Obchodník toto obmedzenie neodstránil.

57 A napokon niekoľko orgánov presadzovania práva sa aktívne rozhodlo skontrolovať obchodníkov vo svojej krajine, aby odhalilo prípadné porušenie nariadenia o geografickom blokovaní. Žiadny z nich sa však ešte nepodelil o svoje skúsenosti so sieťou CPC ani s Komisiou (pozri bod [64](#)).

Opatrenia na presadzovanie práva voči obchodníkom sa v jednotlivých členských štátoch výrazne líšia

58 V nariadení sa vyžaduje, aby opatrenia proti porušovaniu právnych predpisov zo strany obchodníkov vrátane sankcií boli „primerané a odrádzajúce“. Opatrenia na presadzovanie práva prijaté členskými štátmi a Komisiou sme preverili. Pri preskúmaní spotrebiteľského práva EÚ sme zaznamenali niektoré relevantné kritériá¹², ktoré mohli byť zahrnuté do ustanovení tohto nariadenia týkajúcich sa presadzovania práva. Napríklad:

- a) povahu, závažnosť, rozsah a trvanie porušenia právnych predpisov;
- b) akékoľvek opatrenie prijaté obchodníkom na zmiernenie škody, ktorú utrpeli spotrebiteľia, alebo na jej nápravu;
- c) všetky predchádzajúce porušenia právnych predpisov, ktorých sa obchodník dopustil;
- d) finančné výhody získané obchodníkom v dôsledku porušenia právnych predpisov, alebo straty, ktoré obchodník v dôsledku takéhoto porušenia neutrpel, ak sú k dispozícii príslušné údaje;
- e) sankcie uložené obchodníkovi za rovnaké porušenie právnych predpisov v iných členských štátoch;
- f) všetky ostatné priťažujúce alebo poľahčujúce faktory vzťahujúce sa na okolnosti prípadu.

59 Pokiaľ ide o sankcie, zistili sme, že v používaných opatreniach existujú medzi jednotlivými členskými štátmi veľké rozdiely. Napríklad minimálne pokuty sa pohybovali od 26 EUR do 900 000 EUR a maximálne pokuty od 1 448 EUR do 5 mil. EUR. Ďalej sme zistili, že v niektorých prípadoch môže výpočet sankcií závisieť od obratu obchodníka. V niektorých členských štátoch sa za porušenie právnych predpisov môže uplatniť trestná zodpovednosť.

¹² Článok 13 [smernice 2005/29/ES](#) o nekalých obchodných praktikách podnikateľov voči spotrebiteľom na vnútornom trhu (ďalej len „smernica o nekalých obchodných praktikách“).

60 Z 18 orgánov presadzovania práva, ktoré odpovedali na náš prieskum, len jeden nesúhlasil s tým, že spoločné ustanovenia, ako napríklad rovnaké sankcie vo všetkých členských štátoch, by pomohli zlepšiť systém presadzovania práv (pozri [prílohu](#)).

61 Z výsledkov nášho prieskumu európskych spotrebiteľských centier vyplýva, že väčšina respondentov (57 %) nemá na jednotné vykonávanie nariadenia o geografickom blokovaní v EÚ žiadny názor. Okrem toho 52 % centier nemá na tvrdenie, že „Komisia poskytla európskym spotrebiteľským centráм koordináciu“, žiadny názor a tri centrá s týmto tvrdením nesúhlasia (pozri [prílohu](#)).

62 Vnútroštátne orgány zodpovedné za presadzovanie práva môžu začať vyšetrovania na základe sťažností podaných priamo spotrebiteľom. Vyšetrovania môžu byť začaté aj z vlastného podnetu, no v tomto prípade neexistuje žiadne právne ustanovenie, ktoré by stanovovalo harmonizovaný alebo koordinovaný prístup vnútroštátnych orgánov zodpovedných za presadzovanie práva. Zistili sme tiež, že Komisia nezhrmažďovala informácie o jednotlivých opatreniach na presadzovanie práva, prostredníctvom ktorých vnútroštátne orgány žiadajú obchodníkov, aby v prípade porušenia pravidiel geografického blokovania prijali nápravné opatrenia.

63 Štyri orgány presadzovania práva, ktoré sme navštívili, potvrdili, že o prijatých sťažnostiach alebo sankciách, ktoré uplatnili v súvislosti s nariadením, nemusia Komisiu informovať. Z 18 orgánov presadzovania práva, ktoré odpovedali na náš prieskum, len dva sankcionovali obchodníkov za porušenie pravidiel a päť vykonalo vnútroštátne kontroly z vlastného podnetu s cieľom posúdiť súlad s nariadením (pozri [prílohu](#)).

64 Napokon sme uskutočnili rozhovory s dvoma vnútroštátnymi orgánmi zodpovednými za presadzovanie práva, ktoré vykonávali vyšetrovanie u obchodníkov, a zistili sme, že pri tom uplatňujú výrazne odlišné prístupy. V nasledujúcich dvoch príkladoch dva členské štáty uplatňujú rôzne opatrenia na presadzovanie práva v prípade nedodržiavania nariadenia zisteného pri kontrolách u obchodníkov (pozri [rámcik 6](#)).

Rámček 6: Vyšetrovanie súvisiace s ochranou spotrebiteľa v členských štátoch

- o V roku 2021 kontrolovala švédka agentúra na ochranu spotrebiteľa (*Konsumentverket*), či obchodníci dodržiavajú ustanovenia článku 3 a článku 4 ods. 1 nariadenia o geografickom blokovaní. Agentúra vybrala 78 online spoločností z rôznych odvetví. Pri svojich kontrolách odhalila niekoľko rôznych druhov porušení právnych predpisov. Jedným z nich bola požiadavka, ktorú uplatňovalo 24 z 32 spoločností, aby na vyzdvihnutie tovaru z predajni mali zákazníci švédsku poštovú adresu. Podľa agentúry bolo hlavným cieľom auditu zvýšiť informovanosť o geografickom blokovaní a zároveň vyzvať spoločnosti, aby zabezpečili súlad s požiadavkami nariadenia. Preto spoločnosti, ktoré pravidlá porušili, agentúra nepenalizovala. Všetkým dotknutým spoločnostiam zaslala listy, v ktorých ich informovala o výsledkoch auditu.
- o V nadväznosti na upozornenie, ktoré v roku 2021 dostala sieť CPC, začal portugalský Úrad pre bezpečnosť potravín a hospodárstvo (ASAE) dve konania o nesplnení povinnosti za porušenie článku 4 ods. 1 nariadenia o geografickom blokovaní a uplatnil príslušné sankcie. Ďalej v roku 2022 vykonal úrad ASAE v 774 hospodárskych subjektoch kontroly, ktoré viedli k šiestim konaniam o nesplnení povinnosti, a na ich základe boli uložené sankcie, z ktorých niektoré súviseli s porušením nariadenia o geografickom blokovaní. Úrad ASAE na rozdiel od spoločnosti *Konsumentverket* týmto online prevádzkovateľom, pri ktorých bolo zistené porušenie predpisov, pokuty/sankcie uložil.

65 Pri riešení nedodržiavania pravidiel geografického blokovania všetky členské štáty v podstate uplatňujú rôzne prístupy k presadzovaniu práva. Vzniká tak riziko, že z hľadiska spôsobu vykonávania nariadenia neexistujú na jednotnom trhu EÚ rovnaké podmienky. V posúdení vplyvu Komisia presadzovala nariadenie o geografickom blokovaní namiesto smernice, a to z dôvodu právnej neistoty v súvislosti s „objektívnymi kritériami“ uvedenými v článku 20 ods. 2 smernice o službách pre rôzne zaobchádzanie a nedostatočné opatrenia na presadzovanie zo strany vnútroštátnych orgánov. Hoci nariadenie o geografickom blokovaní posilnilo právnu istotu, neexistujú dôkazy o lepšom alebo jednotnom presadzovaní na úrovni členských štátov.

O nezáväzné stanovisko ku geografickému blokovaniu s cieľom vyriešiť nezhodu v oblasti presadzovania práva bola Komisia požiadaná len raz

66 Podľa nariadenia o spolupráci v oblasti ochrany spotrebiteľa môže Komisia podporovať vnútroštátne orgány tým, že odpovedá na neformálne žiadosti o informácie, vydáva nezáväzné stanoviská¹³ k nezhodám medzi dvoma orgánmi v súvislosti s mechanizmom vzájomnej pomoci pri presadzovaní práva alebo dohliada na koordinované vyšetrowanie a opatrenia na presadzovanie práva¹⁴.

67 V čase auditu bola Komisia požiadaná o stanovisko ku geografickému blokovaniu v súvislosti s mechanizmom vzájomnej pomoci len raz, a to keď jeden orgán zamietol žiadosť o presadzovanie práva, ktorú mu predložil orgán iného členského štátu.

Monitorovanie a hodnotenie vplyvu nariadenia zo strany Komisie má nedostatky

68 Komisia je zodpovedná monitorovať, ako sa nariadenie zavádza do praxe, a to tak vnútroštátnymi orgánmi v celej EÚ, ako aj na účely hodnotenia jeho vplyvu. V súlade so zásadami Komisie pre lepšiu právnu reguláciu¹⁵ by mal účinný systém monitorovania a hodnotenia odrážať ciele intervencie a dôkazy potrebné na sledovanie pokroku a výkonnosti. To zahŕňa pochopenie logiky intervencie a toho, ako budú dôkazy použité. Mala by sa zvážiť frekvencia a metóda zberu a rôzne zdroje dôkazov. Okrem toho by Komisia v kontexte svojich pravidelných hodnotení podľa článku 9 nariadenia o geografickom blokovaní mala zohľadniť celkový vplyv nariadenia na vnútorný trh a cezhraničný elektronický obchod.

69 V rámci nášho preskúmania účinnosti nariadenia v kontexte digitálneho jednotného trhu sme posudzovali, ako Komisia monitorovala a hodnotila pokrok smerom k očakávaným účinkom. Preskúmali sme najmä to, či bol zavedený rámec monitorovania výkonnosti s cieľom umožniť zmysluplné posúdenie rôznych cieľov a sledovať pokrok a výkonnosť.

¹³ Článok 14 ods. 4 [nariadenia \(EÚ\) 2017/2394](#).

¹⁴ Tamže, kapitola IV.

¹⁵ [Usmernenia o lepšej právnej regulácii](#), kapitola V.

Opatrenia na monitorovanie nie sú vymedzené dostatočne podrobne

70 Celkovým účelom nariadenia je prispieť k riadnemu fungovaniu vnútorného trhu predchádzaním neodôvodnenému geografickému blokovaniu a ďalším formám diskriminácie, ktorá je priamo či nepriamo založená na štátnej príslušnosti a mieste bydliska alebo sídla, a objasniť určité situácie, v ktorých nemôže byť rozdielne zaobchádzanie odôvodnené.

71 Cieľom monitorovania je lepšie pochopiť, ako účinne sa dosahujú ciele, a na základe toho určiť, či je potrebné prijať ďalšie opatrenia, aby sa zabezpečilo, že sa v rámci danej intervencie dosiahnu zamýšľané ciele. Monitorovacie opatrenia by mali odrážať ciele intervencie a poskytovať potrebné dôkazy na sledovanie pokroku a výkonnosti.

72 Hoci sa v nariadení nestanovujú žiadne konkrétne ciele, možno ich nájsť v posúdení vplyvu z roku 2016 a v prvom krátkodobom preskúmaní:

- zlepšenie transparentnosti pre zákazníkov umožnením prístupu k webovým sídlam a aplikáciám na celom jednotnom trhu,
- predchádzanie neodôvodneným rozdielom v zaobchádzaní so zákazníkmi z hľadiska ich prístupu k tovaru a službám na celom jednotnom trhu,
- zlepšenie verejnoprávneho presadzovania práva v súvislosti s neodôvodneným geografickým blokovaním a akoukoľvek inou diskrimináciou na základe miesta bydliska/sídla alebo štátnej príslušnosti,
- zvýšenie právnej istoty podnikov v cezhraničných transakciách.

73 Opatrenia na monitorovanie, ktoré mali zabezpečiť, aby nariadenie prispievalo k príslušným cieľom politiky, boli načrtnuté v posúdení vplyvu z roku 2016, ktoré je pripojené k návrhu nariadenia. Obsahovali tieto kroky:

- zabezpečiť, aby sa nariadenie uplatňovalo jednotne vo všetkých členských štátoch (prvá krátkodobá fáza),
- analýza účinkov nariadenia (druhá strednodobá až dlhodobá fáza).

74 V posúdení vplyvu sa stanovili aj dva operačné ciele, z ktorých každý má jeden ukazovateľ:

- o znížiť podiel webových sídiel, ktoré neodôvodnene blokujú prístup pre používateľov z iných členských štátov (ukazovateľ: „zmena webových stránok, ktoré odmietajú prístup alebo predaj zákazníkom na základe umiestnenia“),
- o znížiť podiel spotrebiteľov, ktorí zažívajú neodôvodnené geografické blokovanie/diskrimináciu (ukazovateľ: „zmena počtu zákazníkov vystavených geografickej diskriminácii“).

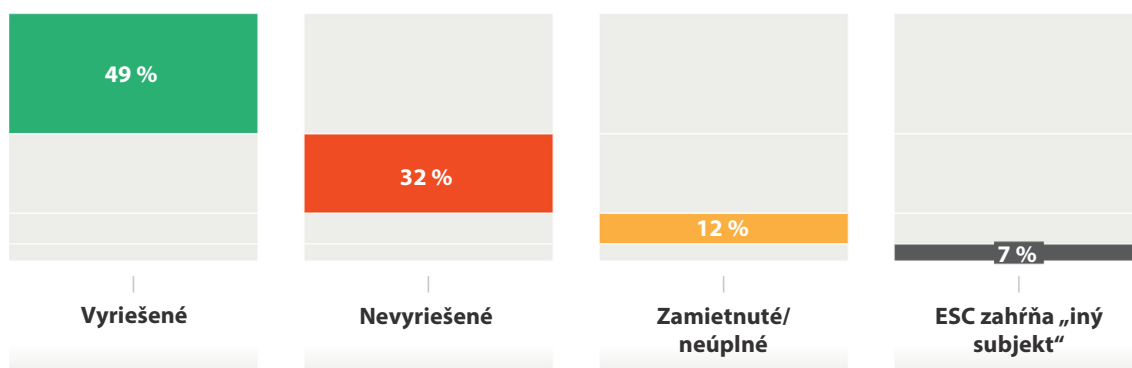
75 V posúdení vplyvu z roku 2015 sa uvádza odkaz na používanie východiskových hodnôt pre vymedzené ukazovatele v rámci monitorovacích opatrení. Takéto východiskové hodnoty však neboli jasne identifikované ani kvantifikované a namiesto toho bol uvedený len krížový odkaz na zdroje dôkazov, z ktorých toto posúdenie vplyvu vychádza. Okrem toho pre navrhované ukazovatele, ktoré sa netýkali konkrétnych cieľov, ale dvoch operačných cieľov, neboli stanovené kvantitatívne ciele. V rámci monitorovacieho systému navyše nebolo určené, do akej miery by dosiahnutie operačných cieľov prispelo ku konkrétnym cieľom.

Údaje, ktoré o geografickom blokovaní poskytujú európske spotrebiteľské centrá, nezodpovedajú potrebám monitorovania

76 Nariadenie o geografickom blokovaní poskytuje spotrebiteľom pomoc v prípade otázok vyplývajúcich z uplatňovania pravidiel. Väčšina členských štátov touto úlohou poverila svoje európske spotrebiteľské centrá (pozri bod 12). Ak európske spotrebiteľské centrum dostane žiadosť o informácie alebo o pomoc, môže vec postúpiť sieti ESC ako otázku alebo sťažnosť. Sieť ESC má IT nástroj na registráciu a riešenie prichádzajúcich prípadov. Analyzovali sme údaje v IT nástroji¹⁶ za obdobie šiestich rokov a zistili sme, že každý rok sa spracovalo v priemere približne 290 otázok a 55 sťažností týkajúcich sa geografickej diskriminácie. Približne 50 % prípadov bolo s príslušným obchodníkom vyriešených zmierom (pozri *ilustráciu 4*).

¹⁶ Od apríla 2018 do apríla 2024.

Ilustrácia 4 – Výsledok vybavovania sťažností európskymi spotrebiteľskými centrami

Zdroj: EDA na základe údajov poskytnutých Komisiou.

77 Komisia používa údaje zhromaždené v IT nástroji siete ESC na podávanie správ o uplatňovaní nariadenia. Hoci údaje o prípadoch by mali byť komplexné a presné na účely monitorovania geografického blokovania, zistili sme, že zadávanie údajov v európskych spotrebiteľských centrách nie je štruktúrované tak, aby odrážalo konkrétne problémy, na ktoré sa pravidlá zameriavajú (prístup k online rozhraniam, prístup k tovaru alebo službám, nediskriminácia z dôvodov súvisiacich s platbami¹⁷). Pri zaznamenávaní prípadov európske spotrebiteľské centrá uplatňujú až 25 rôznych kategórií na opis povahy problémov týkajúcich sa geografickej diskriminácie, napríklad „súvisí s prenájomom automobilov“, „súvisí s osobnou dopravou“, „nekalé a agresívne obchodné praktiky“ alebo „odmietnutie predaja/dodávky výrobku alebo diskriminácia“. Európske spotrebiteľské centrá, s ktorými sme viedli rozhovory, potvrdili, že zaznamenávanie prípadov nebolo zosúladené s konkrétnymi otázkami, na ktoré sa nariadenie zameriava. Komisia kvalitu údajov zadaných do nástroja IT na účely monitorovania geografického blokovania neposudzovala.

78 Skontrolovali sme všetky webové sídla európskych spotrebiteľských centier a online formuláre, ktoré musia spotrebiteľia používať na podávanie sťažností. Zistili sme rozdiely v informáciách a/alebo dôkazoch, ktoré sú spotrebiteľia povinní pripojiť k sťažnosti pri jej podaní. Predovšetkým sme zistili, že niektoré európske spotrebiteľské centrá požadujú ako podmienku vybavenia sťažnosti dokumentáciu. V prípade geografického blokovania to pre spotrebiteľov môže predstavovať prekážku, pretože nemusí byť k dispozícii papierová stopa, ktorá by dokladala skúsenosti spotrebiteľa.

¹⁷ Články 3, 4 a 5 nariadenia o geografickom blokovaní.

79 Niektorí zástupcovia európskych spotrebiteľských centier, s ktorými sme viedli rozhovory, takisto uviedli, že informačný systém používaný na otázky spotrebiteľov nie je plne prispôsobený potrebám monitorovania, čo môže viesť k nezrovnalostiam v zadávaní údajov (pozri bod 77). Problémy s geografickým blokovaním predstavujú len malý počet žiadostí o informácie zasielaných prostredníctvom siete spolupráce v oblasti ochrany spotrebiteľa a vnútroštátne opatrenia na presadzovanie práva a ich výsledky sa nenahlasujú.

80 Sieť CPC používa informačný systém Komisie o vnútornom trhu, ktorý vnútroštátnym orgánom zodpovedným za presadzovanie práva umožňuje oznamovať prípadné podozrenia z porušenia pravidiel geografického blokovania iným vnútroštátnym orgánom a Komisii a požiadať príslušný vnútroštátny orgán o vzájomnú pomoc v rámci vymáhania práva. Komisia použila údaje z toho istého systému pre svoje krátkodobé preskúmanie uplatňovania nariadenia. Dospela k záveru, že v roku 2019 bola úroveň činnosti siete CPC týkajúca sa nariadenia o geografickom blokovaní stále pomerne nízka. Mohlo to byť čiastočne spôsobené oneskorením pri určovaní orgánov presadzovania práva počas prvého roka vykonávania.

81 Zistili sme, že počet žiadostí o informácie týkajúcich sa presadzovania práva v súvislosti s nariadením o geografickom blokovaní a podaných v rokoch 2020 – 2023 predstavoval o niečo viac ako 1,4 % všetkých žiadostí o informácie podaných prostredníctvom siete CPC (3 z 212), zatiaľ čo žiadosti o opatrenia na presadzovanie práva podľa nariadenia boli podané v 37 prípadoch z 515 (približne 7 % všetkých žiadostí o presadzovanie práva). V rámci informačného systému o vnútornom trhu podalo päť členských štátov žiadosť o vzájomnú pomoc a tri členské štáty upozornenie týkajúce sa otázok súvisiacich s nariadením. Väčšina žiadostí o vzájomnú pomoc (31 zo 40) však pochádzala z toho istého členského štátu, ktorý v 29 prípadoch požiadal orgán iného členského štátu, aby prijal opatrenia na presadzovanie práva voči obchodníkovi (pozri *ilustráciu 5*).

Ilustrácia 5 – Žiadosti o vzájomnú pomoc podľa článku nariadenia

Článok 3: Prístup k online rozhraniam

Článok 4: Prístupu k tovaru alebo službám

Článok 5: Nepripustnosť diskriminácie z dôvodov súvisiacich s platbou

Článok 6: Dohody o pasívnych predajoch

Zdroj: EDA na základe informácií poskytnutých Komisiou.

Nedostatok dostatočných dôkazov o vplyve nariadenia o geografickom blokovaní na elektronický obchod v rámci jednotného trhu EÚ

82 Podľa monitorovacích opatrení uvedených v posúdení vplyvu by sa mali každé tri roky zhromažďovať údaje na analýzu „zmeny webových sídiel odmietajúcich prístup alebo predaj zákazníkom“ z dôvodu ich umiestnenia.

83 S cieľom prispieť k posúdeniu prvých mesiacov účinnosti nariadenia (prvé krátkodobé preskúmanie) vykonala Komisia v roku 2019 [prieskum pomocou fiktívneho nakupovania](#), v ktorom analyzovala používanie geografického blokovania webovými sídlami elektronického obchodu v rôznych fázach nákupného procesu spotrebiteľov. Prvý prieskum v podobe fiktívnych nákupov sa uskutočnil v roku 2015 a bol podkladom pre [posúdenie vplyvu pripojené k návrhu nariadenia \(2016\)](#).

84 Celkovo bol výsledok oboch prieskumov fiktívneho nakupovania vo všeobecnosti podobný, keďže približne 65 % všetkých webových sídiel posudzovaných v rokoch 2016 a 2019 uplatňovalo nejakú formu geografického blokovania (pozri body [21](#) a [83](#)). Inými slovami, cezhraniční kupujúci v EÚ si mohli kúpiť výrobky rovnakým spôsobom ako domáci zákazníci len približne v jednom z troch pokusov (pozri [rámcik 7](#)).

Rámček 7: Porovnanie výsledkov fiktívnych nákupných prieskumov

Preskúmali sme podiel spotrebiteľov vystavených geografickému blokovaniu v jednotlivých fázach online nákupov. Percentuálny podiel cezhraničných fiktívnych kupujúcich, ktorí boli presmerovaní na iné stránky alebo ktorým sa zabránilo v prístupe na webové sídlo obchodníka, zostal nízky a klesol z 3,4 % v roku 2015 na 2,9 % v roku 2019.

Počet cezhraničných fiktívnych kupujúcich, ktorí boli zablokovaní vo fáze registrácie, takže sa nemohli zaregistrovať na webovom sídle, aby mohli zadať objednávku, sa znížil z 26,9 % na 14,0 %.

Počet fiktívnych kupujúcich, ktorí sa mohli zaregistrovať na webovom sídle, ale bolo im znemožnené prejsť do fázy dodania objednávky, sa zvýšil z 37,8 % na 43,0 %.

V záverečnej fáze online nakupovania sa pri cezhraničných transakciách mierne zvýšil výskyt problémov s platbami, a to z 8,6 % v roku 2015 na 10,4 % v roku 2019.

85 Okrem uvedeného Komisia využíva spotrebiteľské prieskumy na zber údajov o spotrebiteľskom prostredí v celej EÚ. Pred nadobudnutím účinnosti nariadenia boli príslušné údaje o zmenách v podiele spotrebiteľov, ktorí sa pri online nákupe u maloobchodníkov v iných krajinách EÚ stretávali s problémami, získané z polročných správ „hodnotiacej tabuľky spotrebiteľských podmienok“ z roku 2015, 2017 a 2019. Tento zdroj informácií je však pomerne nepresvedčivý, pokiaľ ide o otázky geografického blokovania. Konkrétne nahlásené údaje boli získané prostredníctvom prieskumu postojov spotrebiteľov k cezhraničnému obchodu a problémom súvisiacim so spotrebiteľmi v rokoch 2014 až 2018.

86 Pri pohľade na všetky kategórie problémov s geografickým blokovaním v týchto prieskumoch sme napríklad zistili, že percentuálny podiel spotrebiteľov, ktorí sú vystavení geografickej diskriminácii, v rokoch 2015 až 2019 kolísal. Ďalší problém spočíva v tom, že správy o hodnotiacej tabuľke spotrebiteľských podmienok za roky 2021 a 2023 neobsahovali konkrétne informácie o geografickom blokovaní. V dôsledku toho nie je možné na základe údajov z prieskumu dospieť k záveru, že sa výskyt geografického blokovania znížil.

87 Podobne v prvom krátkodobom preskúmaní Komisia uviedla, že online nákupy z iného členského štátu EÚ sa v rokoch 2017 až 2019 zvýšili o jeden percentuálny bod, zatiaľ čo podiel podnikov predávajúcich online do iných krajín EÚ sa nezmenil. Aj tu je zmena minimálna a nie je jasné, či je toto zvýšenie súčasťou trendu alebo nie.

88 Po svojom prvom krátkodobom preskúmaní vykonala Komisia ďalšiu štúdiu, v ktorej analyzovala kľúčové trendy vo vývoji elektronického obchodu v rámci EÚ¹⁸ a ktorá zahŕňala prieskum obchodníkov s elektronickým obchodom v celej EÚ. Tento prieskum sa týkal viac ako 2 800 firiem rôznej veľkosti vrátane mikropodnikov, malých a stredných podnikov a veľkých podnikov pôsobiach v desiatich krajinách EÚ. Účelom prieskumu bolo určiť, ako maloobchodníci vnímajú nedávny vývoj elektronického obchodu v rámci EÚ, najmä vzhľadom na pandémiu. Na základe výsledkov prieskumu sa v štúdii dospelo k záveru, že podiel obchodu pochádzajúceho z medzinárodných zdrojov (v rámci EÚ aj mimo nej) zostal relatívne konštantný, keďže v celej EÚ vzrástol z 20 % v roku 2016 na 22 % v roku 2021. Komisia nepreskúmala účinky nariadenia na elektronický obchod ani žiadne výhody pre spotrebiteľov.

89 V každom prípade je tiež možné, že na posúdenie vplyvu nariadenia o geografickom blokovaní na elektronický obchod na jednotnom trhu EÚ je príliš skoro. Podľa názoru Komisie sa plné účinky nariadenia prejavajú až v priebehu času, pretože dôjde k posilneniu presadzovania práva a použijú sa ďalšie príslušné opatrenia (v oblasti elektronického obchodu) a bude možné posúdiť úplný vplyv krízy spôsobenej pandémiou covidu-19 na rôzne dotknuté odvetvia¹⁹.

¹⁸ *Study for the further evaluation of the Geo-blocking Regulation*, Copenhagen Economics, 2023.

¹⁹ 2020 *First short-term review of the Geo-blocking Regulation*.

Závery a odporúčania

90 Naším celkovým záverom je, že prijatím nariadenia o geografickom blokovaní sa dosiahol pokrok pri riešení potrieb a problémov spotrebiteľov a obchodníkov. Je však ešte potrebné riešiť výzvy týkajúce sa riadneho a jednotného vykonávania nariadenia.

91 Komisia pri navrhovaní nariadenia identifikovala hlavné výzvy a potreby spotrebiteľov a obchodníkov v oblasti elektronického obchodu. Zistili sme však nedostatky v prvotnom posúdení vplyvu. Komisia nevykonala kvantitatívne posúdenie odvetví vylúčených zo smernice o službách, využívanie geografického blokovania, keď sa spotrebiteľia nachádzajú v priestoroch obchodníka, ani sociálne a environmentálne vplyvy nariadenia. Analýza vplyvu cezhraničného elektronického obchodu na HDP neobsahovala odhady ani podrobnú analýzu súladu so všetkými súvisiacimi právnymi aktmi. V posúdení vplyvu sa napokon nenavrhli žiadne monitorovacie opatrenia umožňujúce merať, ako by nariadenie ovplyvnilo elektronický obchod (pozri body [22](#) – [25](#)).

92 Nariadenie o geografickom blokovaní riešilo viaceré výzvy a potreby vyváženým spôsobom. Zistili sme však nedostatky a nejasnosti, ktoré môžu ovplyvniť uplatňovanie a účinnosť nariadenia (pozri body [26](#) – [28](#)).

93 Z nariadenia o geografickom blokovaní boli v jeho prijatom znení vylúčené niektoré oblasti, ktoré boli označené za problematické, ako sú audiovizuálne služby a online služby poskytujúce prístup k obsahu chránenému autorským právom. Komisia vo svojom prvom krátkodobom preskúmaní (2020) preskúmala, či je možné tieto odvetvia do nariadenia zahrnúť. Rozhodla sa však ponechať ich mimo rozsahu pôsobnosti nariadenia, okrem iného pre nedostatok údajov a nutnosť ďalej posúdiť dosah ich prípadného zahrnutia. Komisia poskytla výsledky svojho prvého krátkodobého prieskumu Európskemu parlamentu a očakáva sa, že tak urobí aj po dokončení nadchádzajúceho preskúmania nariadenia (pozri body [29](#) – [35](#)).

Odporúčanie 1 – Vykonať štúdiu s cieľom posúdiť, či rozšíriť rozsah pôsobnosti nariadenia o geografickom blokovaní, alebo zmeniť a doplniť iné príslušné odvetvové nariadenia

Komisia by mala vykonať štúdiu založenú na relevantných a presných údajoch s cieľom posúdiť prínosy, výzvy a možné riziká rozšírenia rozsahu pôsobnosti nariadenia o odvetvia, ktoré sú v súčasnosti vylúčené, alebo prípadne zmeniť a doplniť príslušné sektorové nariadenia.

Cieľový dátum vykonania: koniec roka 2026.

94 Po prijatí nariadenia Komisia poskytla usmernenia v komplexnom dokumente s otázkami a odpoveďami pre spotrebiteľov, obchodníkov a vnútroštátne orgány vrátane orgánov presadzovania práva. Od roku 2018 Komisia neorganizovala žiadne ďalšie semináre pre orgány presadzovania práva ani neaktualizovala dokument s otázkami a odpoveďami na nové otázky (pozri body [37](#) – [39](#)).

95 Komisia organizuje pre európske spotrebiteľské centrá a orgány presadzovania práva pravidelné stretnutia a prostredníctvom rôznych kanálov zabezpečuje výmenu skúseností. Rozsah pôsobnosti siete CPC je však obmedzený. I napriek pravidelným stretnutiam siete ESC uľahčujúcim výmenu skúseností a častej vnútroštátnej komunikácii týchto centier s orgánmi presadzovania práva neprebiehajú medzi týmito dvoma sieťami žiadne pravidelné stretnutia s cieľom diskutovať o prioritách v oblasti presadzovania a o ďalších otázkach (pozri body [40](#) – [43](#)).

96 Európske spotrebiteľská centrá poskytujú spotrebiteľom pomoc v otázkach geografického blokovania. Zistili sme však, že ich činnosť v tomto ohľade sa v jednotlivých členských štátoch líši. Počet sťažností a otázok doručených európskym spotrebiteľským centrámi v súvislosti s nariadením o geografickom blokovaní v rokoch 2019 až 2023 klesol. Z výsledkov štúdie uskutočnenej v roku 2023 na účely hodnotenia Komisie vyplýva, že významný percentuálny podiel obchodníkov nevie o nariadení o geografickom blokovaní a spotrebitelia sú stále zmätení, pokiaľ ide o jeho rozsah pôsobnosti (pozri body [44](#) – [51](#)).

Odporúčanie 2 – Zlepšiť podporu a zvýšiť povedomie v členských štátoch

Komisia by mala:

- a) aktualizovať svoje usmernenia pre orgány členských štátov;
- b) prispievať k zvyšovaniu informovanosti zákazníkov a obchodníkov a k výmene skúseností medzi členskými štátmi.

Cieľový dátum vykonania: koniec roka 2026.

97 Členské štáty boli povinné určiť orgány na presadzovanie nariadenia. Proti členským štátom, ktoré tak včas neurobili, Komisia začala konanie o nesplnení povinnosti. Jedným zo spôsobov získavania informácií o geografickom blokovaní je vykonávanie kontrolných akcií zameraných na prioritné otázky. Doteraz sa však neuskutočnili žiadne kontrolné akcie, ktorých hlavnou témou by bolo geografické blokovanie. Určené orgány môžu vykonávať kontroly z vlastného podnetu alebo po prijatí sťažnosti. Komisia a sieť CPC môžu vykonávať koordinované opatrenia na presadzovanie práva, ale v období od decembra 2018 do júna 2024 vykonali len jedno (pozri body 52 – 57).

98 Zistili sme, že opatrenia a pokuty sa v jednotlivých členských štátoch značne líšili. V nariadení sa nenavrhujú žiadne kritériá na stanovenie opatrení na presadzovanie práva. Členské štáty však nemajú povinnosť podávať Komisii správy o svojich vyšetrovaniach alebo sankciách, ktoré uplatňujú (pozri body 58 – 65).

99 Komisia podporila orgány presadzovania práva tým, že odpovedala na žiadosti o informácie alebo o nezáväzné stanovisko v prípade, že sa dva orgány nezhodli (pozri body 66 – 67).

Odporúčanie 3 – Doplniť mechanizmy presadzovania práva členských štátov na úrovni EÚ

Komisia by mala posilniť vnútroštátne opatrenia na presadzovanie práva pomocou mechanizmu presadzovania práva v celej EÚ.

Cieľový dátum vykonania: koniec roka 2026.

100 Komisia je zodpovedná za monitorovanie uplatňovania nariadenia o geografickom blokovaní členskými štátmi a jeho celkového vplyvu na vnútorný trh. Nariadenie neobsahuje konkrétne ciele: tie boli stanovené v posúdení vplyvu pred prijatím nariadenia. V posúdení vplyvu sa ďalej stanovili dva operačné ciele doplnené o jeden ukazovateľ. Komisia však nevymedzila rozsah, v akom operačné ciele prispievajú k dosiahnutiu konkrétnych cieľov, ani nestanovila východiskové hodnoty alebo kvantitatívne ciele pre ukazovatele (pozri body 70 – 75).

101 Sieť európskych spotrebiteľských centier poskytuje Komisii údaje o žiadostiach o informácie a sťažnostiach prijatých od spotrebiteľov. Zistili sme problémy s kvalitou týchto údajov, ktorých spoľahlivosť Komisia neposudzuje. Okrem toho analýzy trendov, ktoré vykonala Komisia, neumožňujú izolovať všetky účinky nariadenia o geografickom blokovaní na elektronický obchod alebo výhody, ktoré prináša pre spotrebiteľov. Orgány poverené presadzovaním nariadenia dostávajú aj žiadosti o informácie a sťažnosti od spotrebiteľov, ale Komisia tieto údaje na účely monitorovania nezhrmažďuje (pozri body 76 – 81).

102 Od prijatia nariadenia o geografickom blokovaní sa údaje z monitorovania zbierali prostredníctvom jedného prieskumu pomocou fiktívneho nakupovania (2019), a to aj napriek požiadavke organizovať takéto prieskumy každé tri roky. Uskutočnili sa aj spotrebiteľské prieskumy, ktoré sa však osobitne nezameriavali na geografické blokovanie. Na sledovanie pokroku a monitorovanie trendov v geografickom blokovaní to nestačí. Zistili sme aj nezrovnalosti v údajoch získaných pred nadobudnutím účinnosti nariadenia a po ňom, čo znemožňuje vykonať konzistentnú analýzu trendov (pozri body 82 – 89).

Odporúčanie 4 – Zlepšiť primeranosť súčasných opatrení na monitorovanie nariadenia o geografickom blokovaní

Komisia by mala zlepšiť primeranosť monitorovacích opatrení na posúdenie účinnosti nariadenia o geografickom blokovaní, pričom by sa mala zamerať najmä na:

- a) spoľahlivé ukazovatele postupov geografického blokovania;
- b) spoľahlivé zdroje údajov;
- c) vhodnú frekvenciu zberu údajov;
- d) kvalitu údajov poskytnutých európskymi spotrebiteľskými centrami.

Cieľový dátum vykonania: koniec roka 2026.

Túto správu prijala komora IV, ktorej predsedá Mihails Kozlovs, člen Dvora audítorov,
v Luxemburgu dňa 5. decembra 2024.

Za Dvor audítorov

Tony Murphy
predseda

Príloha

Výsledky zisťovania

Audit zahŕňal prieskum medzi európskymi spotrebiteľskými orgánmi a orgánmi presadzovania práva v 27 členských štátoch EÚ a vnútroštátnymi obchodnými združeniami zapojenými do online obchodu. Vypracovali sme tri osobitné dotazníky, aby sme zhromaždili informácie o skúsenostiach a názoroch, ktoré inak nie sú priamo dostupné.

To prispelo k našim záverom o vykonávaní nariadenia v členských štátoch, pokiaľ ide o otázky, ktoré dostali vnútroštátne orgány, problematické otázky pre zákazníkov, podporu a koordináciu zo strany Komisie, informovanosť o nariadení a návrhy na zlepšenie.

Prieskum EDA prebiehal od 9. apríla do 23. mája 2024. Dostali sme odpovede od 21 európskych spotrebiteľských centier a 18 orgánov presadzovania práva.

Dotazník zaslaný európskym spotrebiteľským centráм sa týkal týchto tém:

- riešenie dopytov medzi podnikmi,
- hlavné problematické otázky pre spotrebiteľov na základe otázok, ktoré dostali európske spotrebiteľské centrá, vrátane otázok mimo rozsahu pôsobnosti nariadenia,
- informovanosť spotrebiteľov o nariadení v členských štátoch,
- usmernenia a podpora Komisie pri vykonávaní nariadenia,
- spôsoby zlepšenia nariadenia.

Dotazník zaslaný orgánom presadzovania práva sa týkal týchto tém:

- riešenie dopytov medzi podnikmi,
- hlavné problematické otázky na základe dopytov, ktoré dostávajú, vrátane otázok mimo rozsahu pôsobnosti nariadenia,
- informácie o zavedených vnútroštátnych systémoch presadzovania, uplatniteľných sankciách a iniciatívach, ako sú kontrolné akcie alebo vnútroštátne cielené kontroly súladu s nariadením,

- informovanosť spotrebiteľov v jednotlivých členských štátoch o nariadení;
- možnosti zlepšenia nariadenia.

Odpovede od obchodných združení sme pri našich záveroch nepoužili, keďže na dotazník odpovedala len malá časť z nich.

Skratky

B2B: (vzťah) medzi podnikmi

B2C: (vzťah) medzi podnikom a spotrebiteľom

CPC: spolupráca v oblasti ochrany spotrebiteľa

EHP: Európsky hospodársky priestor

ESC: európske spotrebiteľské centrum

GDPR: všeobecné nariadenie o ochrane údajov

GR CNECT: Generálne riaditeľstvo Komisie pre komunikačné siete, obsah a technológie

GR GROW: Generálne riaditeľstvo Komisie pre vnútorný trh, priemysel, podnikanie a MSP

GR JUST: Generálne riaditeľstvo Komisie pre spravodlivosť a spotrebiteľov

HDP: hrubý domáci produkt

IKT: informačné a komunikačné technológie

Smernica o ARS: smernica o alternatívnom riešení sporov

Glosár

GDPR: právo EÚ na ochranu jednotlivcov pri spracúvaní ich osobných údajov súkromným sektorom a väčšinou verejnoprávnych organizácií.

Hrubý domáci produkt: základný ukazovateľ celkovej veľkosti ekonomiky určitej krajiny.

Lepšia právna regulácia: koncepcia, ktorá usmerňuje tvorbu politík a právnych predpisov EÚ na základe zásad, že regulácia by mala dosiahnuť svoje ciele pri minimálnych nákladoch a mala by byť navrhnutá transparentným spôsobom založeným na dôkazoch s účasťou občanov a zainteresovaných strán.

Posúdenie vplyvu: analýza pravdepodobných (*ex ante*) alebo skutočných (*ex post*) účinkov iniciatívy alebo iného opatrenia politiky.

Smernica o alternatívnom riešení sporov: právo EÚ o mimosúdnom riešení sporov týkajúcich sa tovaru a služieb zakúpených od obchodníkov usadených na jednotnom trhu.

Smernica o službách: právo EÚ, ktorým sa odstraňujú prekážky obchodu s určitými kategóriami služieb v rámci jednotného trhu.

Stratégia digitálneho jednotného trhu: iniciatíva Komisie na maximalizáciu prínosov digitalizácie pre EÚ.

Odpovede Komisie

<https://www.eca.europa.eu/sk/publications/sr-2025-03>

Harmonogram

<https://www.eca.europa.eu/sk/publications/sr-2025-03>

Audítorský tím

V osobitných správach EDA sa predkladajú výsledky jeho auditov, ktoré sa týkajú politik a programov EÚ alebo tém súvisiacich s riadením z konkrétnych rozpočtových oblastí. Dvor audítorov vyberá a navrhuje tieto audítorské úlohy tak, aby mali maximálny vplyv, pričom sa zohľadňujú riziká z hľadiska výkonnosti či zhody, výška súvisiacich príjmov alebo výdavkov, budúci vývoj a politický a verejný záujem.

Tento audit výkonnosti vykonala audítorská komora IV Regulácia trhov a konkurencieschopné hospodárstvo, ktorej predsedá člen EDA Mihails Kozlovs. Audit viedla členka Dvora audítorov Ildikó Gáll-Pelcz a podporu jej poskytli Claudia Kinga Bara, vedúca kabinetu, Zsolt Varga, atašé kabinetu, Sabine Hiernaux-Fritsch, hlavná manažérka, John Sweeney, hlavný manažér, Marco Montorio a Maria Isabel Quintela, vedúci úlohy, Felipe Andrés Miguélez a Radostina Simeonova, audítori, a Alessia Romanelli, stážistka. Britta Middelberg poskytla podporu pri metodickom prieskume. Thomas Everett poskytol jazykovú podporu.

Ildikó Gáll-Pelcz

Claudia Kinga Bara

Zsolt Varga

John Sweeney

Marco Montorio

Maria Isabel Quintela

Alessia Romanelli

Britta Middelberg

Thomas Everett

AUTORSKÉ PRÁVA

© Európska únia, 2025

Politika týkajúca sa opakovaného použitia materiálov Európskeho dvora audítorov (EDA) je stanovená v [rozhodnutí EDA č. 6/2019](#) o politike otvoreného prístupu a opakovanom použití dokumentov.

Pokiaľ sa nestanovuje inak (napr. v osobitnom upozornení o autorských právach), obsah materiálov EDA vo vlastníctve EÚ podlieha licenci [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\) licence](#). Vo všeobecnosti je preto opakované použitie povolené pod podmienkou, že sa náležite uvedie zdroj a označia prípadné zmeny. Tí, ktorí opakovane používajú obsah EDA, nesmú skresliť pôvodný význam alebo odkaz. EDA nenesie zodpovednosť za žiadne dôsledky opakovaného použitia.

V prípade, že konkrétny materiál zobrazuje alebo opisuje identifikovateľné súkromné osoby, napr. fotografie zamestnancov EDA, alebo ak obsahuje prácu tretej strany, je potrebné získať dodatočné povolenie.

Ak je tento súhlas udelený, ruší a nahrádza sa ním uvedené všeobecné povolenie a jasne sa vymedzí každé prípadné obmedzenie týkajúce sa použitia.

V prípade použitia či šírenia obsahu materiálov, ktoré EÚ nevlastní, je potrebné žiadať povolenie priamo od držiteľov autorských práv.

Politika EDA týkajúca sa opakovaného použitia materiálov sa nevzťahuje na softvér ani dokumenty, ktoré podliehajú právam priemyselného vlastníctva, ako sú patenty, ochranné známky, zapísané dizajny, logá a názvy.

Webové sídla inštitúcií Európskej únie v rámci domény europa.eu obsahujú odkazy na sídla tretích strán. Keďže sú mimo kontroly EDA, odporúčame vám oboznámiť sa s ich politikami ochrany osobných údajov a autorských práv.

Použitie loga EDA

Logo EDA sa nesmie použiť bez predchádzajúceho súhlasu Európskeho dvora audítorov.

HTML	ISBN 978-92-849-3585-7	ISSN 1977-5776	doi:10.2865/7930272	QJ-01-24-038-SK-Q
PDF	ISBN 978-92-849-3586-4	ISSN 1977-5776	doi:10.2865/4834403	QJ-01-24-038-SK-N

AKO CITOVAŤ

Európsky dvor audítorov, [osobitná správa 03/2025](#): Neodôvodnené geografické blokovanie v elektronickom obchode – Nariadenie poskytuje vyvážený rámec, ale vo vykonávaní pretrvávajú problémy, Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie, 2025.

Geografické blokovanie obmedzuje prístup spotrebiteľov k určitému obsahu a má negatívny vplyv na digitálny jednotný trh EÚ, pretože obmedzuje prístup k online službám v členských štátoch. Cieľom nariadenia o geografickom blokovaní z roku 2018 bolo riešiť túto diskrimináciu na základe štátnej príslušnosti alebo bydliska. Posúdili sme účinok nariadenia a opatrení na riešenie neodôvodneného geografického blokovania, ktoré prijala Komisia a členské štáty. Hoci sa dosiahol pokrok v prospech spotrebiteľov a obchodníkov, pretrvávajú problémy súvisiace s jednotným vykonávaním nariadenia. Odporúčame, aby Komisia vypracovala štúdiu, v ktorej posúdi, či treba rozšíriť rozsah pôsobnosti nariadenia o geografickom blokovaní, zlepšiť podporu a informovanosť v členských štátoch, posilniť opatrenia na presadzovanie a zlepšiť primeranosť monitorovacieho systému na meranie účinnosti nariadenia o geografickom blokovaní.

Osobitná správa EDA podľa článku 287 ods. 4 druhého pododseku ZFEÚ.

EURÓPSKY
DVOR
AUDÍTOROV

Úrad pre vydávanie publikácií
Európskej únie

EURÓPSKY DVOR AUDÍTOROV
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUXEMBOURG

Tel. +352 4398-1

Otázky: eca.europa.eu/sk/contact

Webová stránka: eca.europa.eu

Twitter: @EUAuditors